

I. Wstęp. Status formalnoprawny Instytutu

Instytut Europy Środkowo-Wschodniej działa na podstawie Ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (*Dz.U. Nr 96, poz. 618*). Instytut jest instytucją badawczą o charakterze interdyscyplinarnym, prowadzącą badania naukowe w zakresie nauk historycznych, politologicznych, psychologicznych, socjologicznych, filozoficznych, teologicznych, prawnych, ekonomicznych i filologicznych. Instytut może prowadzić działalność dydaktyczną w ramach obowiązujących przepisów prawnych.

Rok 2014 był dla Instytutu kolejnym etapem przemian zmierzających do poprawy i stabilizacji jego sytuacji finansowej. Podjęte zostały działania mające na celu pozyskanie środków finansowych niezbędnych do przeprowadzania dalszej restrukturyzacji jednostki i wzmocnienia jej pionu naukowego i analitycznego. Działania te były w pewnym sensie kontynuacją rozpoczętego w 2012 r. procesu głębokich przemian Instytutu zmierzających do podniesienia potencjału badawczego Instytutu poprzez rozbudowę pionu naukowo-badawczego, a tym samym podniesienia pozycji jednostki na polu pozyskiwania grantów badawczych i naukowych oraz dostosowania Instytutu do wymogów prawnych wynikających z Ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych oraz z Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. o szkolnictwie wyższym – Prawo o szkolnictwie wyższym, wraz z nowelizacją ustawy z dnia 18 marca 2011 r., nakładających na Instytut obowiązek delegowania do Rady Naukowej Instytutu określonej liczby samodzielnych pracowników naukowych (w stopniu doktora habilitowanego).

Zwiększenie potencjału naukowego Instytutu, wyrażonego miarą w postaci liczby N, prowadzi do stabilizacji finansowej jednostki. Aktualny model finansowania instytucji naukowo-badawczych z budżetu państwa zakłada bowiem wpływ tego czynnika na wysokość otrzymywanej dotacji na działalność statutową. W 2014 r. dotacja Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla Instytutu została zmniejszona o 37% w wyniku niekorzystnej parametryzacji i spadku do drugiej kategorii jednostek (głównie z powodu zatrudnienia małej liczby pracowników w poprzednich latach). Utrudniło to znacznie jego sytuację finansową. Restrukturyzacja poprzez zwiększenie liczby pracowników naukowych przyczyni się do powrotu do najwyższej oceny oraz zwiększenia dotacji. Bezpośrednim spodziewanym efektem realizacji działań restrukturyzacyjnych będzie zwiększenie liczby N, stanowiącej podstawową miarę siły naukowej jednostek naukowo-badawczych w Polsce.

Działania podjęte w kierunku dalszej restrukturyzacji były konsekwencją długofalowego planu przyjętego przez kierownictwo jednostki w 2012 r., mającego na celu zasadnicze wzmocnienie i rozbudowę pionu naukowego i analitycznego przy jednoczesnym ograniczeniu do niezbędnego minimum pionu administracyjnego.

II. Struktura organizacyjna Instytutu

Struktura organizacyjna Instytutu w 2011 r. przedstawiała się następująco:

Dyrektor Instytutu

Dr hab. Mirosław Filipowicz

Kolegium Dyrekcyjne

Dr hab. Mirosław Filipowicz – dyrektor Instytutu

Dr hab. Andrzej Gil – zastępca dyrektora ds. naukowych

Mgr Andrzej Deryło – zastępca dyrektora ds. organizacyjnych

Rada Naukowa Instytutu

Zgodnie z wymogami Ustawy z dnia 30 kwietnia 2011 r. o instytutach badawczych (*Dz.U. Nr 96, poz. 618*) oraz decyzją Ministra Spraw Zagranicznych Instytut w grudniu 2011 r. rozpoczął proces powołania nowej Rady Naukowej. W jej skład wchodzi:

1. dr Marek Cichocki
2. dr Adam Eberhardt
3. dr hab. Mirosław Filipowicz – dyrektor IEŚW (zasiada w RN z prawem głosu)
4. dr hab. Tomasz Stępniewski – sekretarz Rady Naukowej
5. dr hab. Hubert Łaskiewicz – zastępca przewodniczącego Rady Naukowej
6. dr Zbigniew Piłat
7. prof. Marek Pietraś
8. prof. Zdzisław Najder
9. ks. prof. Andrzej Szostek – przewodniczący Rady Naukowej
10. dr Jakub Wiśniewski (do grudnia 2014 r.), dr Wojciech Zajączkowski od 17 grudnia 2014 r. (na mocy powołania przez Ministra Spraw Zagranicznych Grzegorza Schetynę)
11. dr Anna Bazhenova
12. dr Agata Stolarz
13. dr hab. Andrzej Gil (zastępca dyrektora Instytutu ds. naukowych – z prawem uczestnictwa w obradach)

Struktura zatrudnienia w 2014 r. przedstawiała się w następujący sposób:

Kolegium Dyrekcyjne

- dr hab. Mirosław Filipowicz – dyrektor Instytutu–
- dr hab. Andrzej Gil – zastępca dyrektora ds. naukowych
- mgr Andrzej Deryło – zastępca dyrektora ds. organizacyjnych

Dział naukowo-badawczy

- dr hab. Andrzej Gil – zastępca dyrektora ds. naukowych
- dr hab. Tomasz Stępniewski – adiunkt (urlop)
- dr Anna Visvizi – adiunkt
- dr Hanna Bazhenova – adiunkt
- mgr Paweł Jarosz – asystent
- dr Agata Stolarz – asystent
- mgr Alina Sobol – asystent
- dr hab. Hubert Łaskiewicz – profesor (1/3 etatu)
- dr Zbigniew Piłat – adiunkt (1/10 etatu)

Dział administracyjno-finansowy:

- mgr Andrzej Deryło – zastępca dyrektora ds. organizacyjnych
- mgr Marta Aleksandrowicz – główny księgowy
- mgr Grażyna Płodowska – referent (wolontariat)
- Teresa Wiczerzak – kasjer (umowa zlecenie)
- Mirosława Sobczak – sprzątaczką (umowa zlecenie)

Dział wydawniczy:

- mgr Anna Paprocka – kierownik Działu wydawniczego
- mgr Agnieszka Zajdel – referent
- Andrzej Koma – referent

III. Działalność naukowa Instytutu

Zakres problematyki badawczej

Każdy z pracowników posiadał określony zakres zadań badawczych i dokumentacyjnych. Te ostatnie dotyczyły zbierania i archiwizowania informacji bieżących, gromadzonych na podstawie przeglądu prasy i serwisów informacyjnych dostępnych w Internecie, jak też poprzez tradycyjne środki przekazu informacji. Na ich podstawie przygotowywano analizy i materiały do publikacji. Podstawowym miejscem pracy były lubelskie biblioteki i archiwa, jednakże w miarę potrzeb przeprowadzano kwerendę w zbiorach krajowych i zagranicznych bibliotek uniwersyteckich oraz archiwów, szczególnie w perspektywie realizowanych programów badawczych (*Polska-Rosja: czy fatalizm wrogości? O nowe ujęcie historii, Kościoły wschodnie w państwie polsko-litewskim w procesie przemian i adaptacji: metropolia kijowska w latach 1458-1795, CECIL'S 4. 4th Central European Conference in Linguistics for Postgraduates Students*).

Dr hab. Mirosław Filipowicz

Od 10 maja 2013 r. dyrektor Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej. Sprawował bezpośredni nadzór nad prowadzonymi w Instytucie pracami naukowymi oraz nad przygotowywaniem kwestii związanych z restrukturyzacją Instytutu. Dodatkowo jest zastępcą przewodniczącego Rady Naukowej Instytutu.

Od 11 kwietnia 2013 r. dr hab. Mirosław Filipowicz jest kierownikiem międzynarodowego projektu naukowego „Polska-Rosja: czy fatalizm wrogości? O nowe ujęcie historii”, realizowanego wspólnie z Instytutem Historii Rosyjskiej Akademii Nauk w Moskwie ze środków Narodowego Centrum Nauki.

Ideą przyświecająca projektowi jest stworzenie płaszczyzny dialogu polsko-rosyjskich środowisk naukowych w zakresie wypracowania wspólnych mechanizmów oceny przeszłości, biorących pod uwagę punkty widzenia obu stron. Projekt uwzględni przy tym pluralizm historii, dopuszczający jednocześnie wiele równoprawnych naukowo, a różnorodnych wariantów interpretacji dziejów. Podejmuje jednak temat w kontekście dialogu i empatycznej próby rozumienia „innego”, uwzględniającego potrzebę własnej wizji historii, ale jednocześnie służącego lepszemu rozumieniu racji różnych stron.

Szczegółowe omówienie założeń, realizacji i zakładanych rezultatów projektu „Polska-Rosja: czy fatalizm wrogości? O nowe ujęcie historii” znajduje się w podpunkcie „e) realizowane granty badawcze i naukowe”.

Publikacje i konferencje 2014:

- Piotr Wandycz jako historyk dziewiętnastego wieku, [w:] Piotr Wandycz. Historyk – emigrant – intelektualista. Zbiór rozpraw pod red. M. Kornata, S. M. Nowinowskiego, R. Stobieckiego, bm 2014, s. 77-88. Oficyna Wydawnicza Epigram. Instytut Historii PAN, Wydział Filozoficzno-Historyczny Uniwersytetu Łódzkiego. Mirosław Filipowicz, Uwagi wstępne. S. Smolka, O przygotowawczych pracach do geografii historycznej Polski, „Studia Geohistorica. Rocznik Historyczno-Geograficzny”, nr 1, 2013, s. 7-9.
- Szymon Askenazy i Łukasiński, [w:] Wolnomularstwo Narodowe. Walerian Łukasiński, red. W. Śliwowska, Warszawa 2014, s. 107-117. Instytut Historii PAN. Wydawnictwo Neriton [seria Polskie Ruchy Społeczno-Polityczne i Życie Literackie 1815-1855. Studia i Materiały]. Mirosław Filipowicz, Polska – Rosja – Historia: o roli historyka w przełamywaniu wzajemnych uprzedzeń, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, R. 11, 2013, z. 3: „Polska-Rosja: czy fatalizm wrogości? O nowe ujęcie historii”, red. M. Filipowicz, P. Jarosz, s. 11-15.

- Judina i inni. O sztuce bezkompromisowości, przez niektórych nazywanej szaleństwem, [w:] *Wiek nienawiści. Studia* pod red. E. Dmitrowa, J. Eislera, M. Filipowicza, M. Wołosa i G. Bąbiaka, Warszawa 2014, s. 141-150. Instytut Historii PAN, Instytut Pamięci Narodowej. Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.
- *Wiek nienawiści. Studia* pod redakcją E. Dmitrowa, J. Eislera, M. Filipowicza, M. Wołosa, G. Bąbiaka, Warszawa 2014. Instytut Historii PAN, Instytut Pamięci Narodowej. Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.
- Władysław Semkowicz, [w:] „*Studia Geogistorica*”, t. 2, 2014.
- [rec. z:] R. Stobiecki, *Historycy polscy wobec wyzwań XX wieku*, Poznań 2014 – „*Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej*”, 2014, z. 7, s. 147-156.
- Redaktor Naczelny „*Rocznika Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej*”.

Konferencje, wykłady, aktywność naukowa:

- Bośnia i Hercegowina w systemie międzynarodowym. Międzynarodowa konferencja zorganizowana przez Wydział Politologii UMCS i Instytut Europy Środkowo-Wschodniej. Lublin, 10-11 kwietnia 2014. Referat w jęz. angielskim: *From Bosnia to Covent Garden: Sena Jurinac*.
- Udział w panelu: Rola organizacji pozarządowych w demokratyzacji Europy Środkowo-Wschodniej. Jubileuszowa Konferencja GFPS (międzynarodowa). Warszawa, 23 maja 2014. Organizatorzy: GFPS Polska, GFPS Niemcy, GFPS Czechy.
- Rola i miejsce instytutów humanistycznych w systemie nauki polskiej i europejskiej. Międzynarodowa konferencja w Instytucie Śląskim w Opolu. Opole, 16-17 czerwca 2014. Udział w panelu pt. *Europejska przestrzeń naukowa*.
- Posiedzenie Polsko-Niemieckiej Fundacji na rzecz Nauki. Lublin, 26 czerwca 2014. Udział w panelu w części seminarium poświęconej polsko-niemieckiej współpracy naukowej na uczelniach Polski wschodniej i perspektywom współpracy naukowej ze wschodnimi sąsiadami Polski.
- Niekonwencjonalne historie instytucji slawistycznych. Międzynarodowa konferencja zorganizowana przez Instytut Slawistyki PAN, Warszawa 23-25 października 2014. Referat: *Rosyjscy emigranci i ich rola w rozwoju amerykańskich Russian Studies*.
- Współorganizator 8 wykładów w ramach seminariów otwartych z historii XX wieku, organizowanych w Instytucie Historii KUL przez Katedrę Historii i Historiografii Europy Wschodniej (do czasu połączenia katedr przez Katedrę Historii Historiografii i Metodologii Historii oraz przez Katedrę Dziejów Systemów Totalitarnych) i lubelski oddział Instytutu Pamięci Narodowej.

Granty badawcze:

- Kierownik projektu: *Polska-Rosja: czy fatalizm wrogości? O nowe ujęcie historii*, prowadzonego przez Instytut Europy Środkowo-Wschodniej i Instytut Historii Powszechnej Rosyjskiej Akademii Nauk (Moskwa). Grant NCN: konkurs Harmonia 3.
- Udział w grantcie: *Europejska polityka sąsiedztwa: koncepcja wielopoziomowego zarządzania, procesy reform oraz perspektywa pogłębionej współpracy w regionie*, realizowanego przez Szkołę Główną Handlową. Grant NCN: konkurs Opus 5.

Dr hab. Andrzej Gil

Zastępca dyrektora ds. naukowych, przedstawiciel pracowników Instytutu, członek redakcji *Rocznika Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej*. Prowadził badania nad kwestiami religijnymi na obszarze dawnej Rzeczypospolitej przedrozbiorowej. W pracy badawczo-naukowej koncentrował swoje działania na zagadnieniach tożsamości społeczeństw i narodów w państwach Europy Środkowo-Wschodniej w różnych aspektach (religijnym, narodowym, cywilizacyjnym) w ujęciu historycznym i współczesnym, prowadził analizę systemów politycznych i kategorii władzy w państwach regionu Europy Środkowo-Wschodniej i Wspólnoty Niepodległych Państw, badał wzajemne relacje, wpływy i zagrożenia między Europą Środkowo-Wschodnią a przestrzenią euroazjatycką. Prowadził także badania nad przemianami i tendencjami rozwojowymi islamu i

świata muzułmańskiego w Federacji Rosyjskiej oraz prace nad imperialnymi tradycjami Federacji Rosyjskiej a jej międzynarodowym otoczeniem.

W roku 2014 dr hab. Andrzej Gil był kierownikiem naukowym projektu badawczego „Kościoły wschodnie w państwie polsko-litewskim w warunkach konfesjonalizacji: metropolia kijowska w latach 1458-1795”. Realizacja projektu została zakończona 2 kwietnia 2014 r.

Upowszechnienie wyników:

Informacja o upowszechnianiu i popularyzacji wyników działalności jednostki naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem publikacji międzynarodowych.

Książki i publikacje zwarte:

- Kościoły wschodnie w państwie polsko-litewskim w procesie przemian i adaptacji: metropolia kijowska w latach 1458-1795, Lublin 2014, ss. 684, il. 50, płyta CD [współautor: Ihor Skoczylas].
- Cztery odsłony imperium: Rosja – Syberia Zachodnia – Azja Centralna – Mołdawia, Lublin 2014.

Artykuły:

- Между Северным Кавказом и Центральной Азией: ислам в Нижнем Поволжье, [w:] Ислам на Северном Кавказе: история и вызовы современности, ред. М. Арсунакаева, А. Шабациук, А. Гиль, Люблин–Майкоп 2014, s. 35-51.
- Utracana szansa. Unici diecezji chełmskiej wobec rosyjskiego, polskiego i ukraińskiego ruchu narodowego (1815-1875), „Radzyński Rocznik Humanistyczny”, t. 12, 2014, s. 97-112.
- Szumlański Aleksander w zakonie Atanazy, h. Korczak (zm. 1694), Polski Słownik Biograficzny, t. XLIX/3, z. 197, Warszawa–Kraków 2014, s. 337-338 [współautor: Ihor Skoczylas].
- Szumlański Onufry w zakonie Cyryl, h. Korczak (ok. 1668-1726), Polski Słownik Biograficzny, t. XLIX/3, z. 197, Warszawa–Kraków 2014, s. 338-340 [współautor: Ihor Skoczylas].
- Szumlański w zakonie Gedeon h. Korczak (ok. 1654-1706), Polski Słownik Biograficzny, t. XLIX/3, z. 197, Warszawa–Kraków 2014, s. 340-342 [współautor: Ihor Skoczylas].
- Szumlański Jan (Iwan), w zakonie Józef, h. Korczak (ok. 1643-1708), Polski Słownik Biograficzny, t. XLIX/3, z. 197, Warszawa–Kraków 2014, s. 343-350 [współautor: Ihor Skoczylas].
- Szumlański Józef w zakonie Onufry h. Korczak (przed 1706-1762), Polski Słownik Biograficzny, t. XLIX/3, z. 197, Warszawa–Kraków 2014, s. 352-356 [współautor: Ihor Skoczylas].
- Obywatele i nie ich państwo. Polacy w Królestwie Kongresowym w pierwszej połowie XIX wieku między dziedzictwem wielkości i wyzwaniem codzienności, [w:] A. Wawryniuk, Z Podola na Lubelszczyznę. Józef Kossowski – burmistrz Rejowca i Żółkiewki, Chełm 2014, s. 9-11.
- Migracje i kwestie bezpieczeństwa w Południowym Okręgu Federalnym Rosji, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, R. 12, 2014, z. 1: „Federacja Rosyjska w XXI wieku: separatyzmy i ruchy odśrodkowe, migracje i napięcia etnoreligijne”, red. T. Stępniewski, A. Gil, A. Szabaciuk, A. Visvizi, s. 79-91.
- Donbas w relacjach rosyjsko-ukraińskich – uwarunkowania i perspektywy, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, R. 12, 2014, z. 2: „Majdan 2014: Ukraina na rozdrożu”, red. T. Stępniewski, A. Gil, A. Szabaciuk, A. Visvizi, s. 123-138.
- Półwysep niezgody. Aneksja Krymu przez Federację Rosyjską a bezpieczeństwo regionu czarnomorskiego – uwarunkowania i perspektywy, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, R. 12, 2014, z. 5: „Rosja Putina – Ukraina – Europa: geopolityka, bezpieczeństwo, gospodarka”, red. T. Stępniewski, A. Gil, A. Szabaciuk, A. Visvizi, s. 145-156.
- Insygnium koronacyjne Daniela Romanowicza – fakty i hipotezy, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, 12, 2014, z. 6: „Daniel Romanowicz i jego czasy”, red. A. Gil, A. Wawryniuk, H. Bazhenova, s. 27-41.
- Этнические и религиозные вопросы как факторы, обуславливающие внешнюю и внутреннюю безопасность Центральной Азии, [w:] Безопасность на постсоветском пространстве: новые вызовы и угрозы, научная редакция: Зигмунд Станкевич, Томаш Стемпневски, Анджей Шабациук, Люблин–Москва 2014, s. 227-241.
- Polityka migracyjna Federacji Rosyjskiej w regionie kaspijskim na przykładzie obwodu astrachańskiego, „Roczniki Nauk Społecznych”, 6(42) 2014, nr 3, s. 67-82.

Inne (np. analizy, recenzje, artykuły popularnonaukowe, redakcje naukowe):

- „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, R. 12, 2014, z. 1: „Federacja Rosyjska w XXI wieku: separatyzmy i ruchy odśrodkowe, migracje i napięcia etnoreligijne”, red. T. Stępniewski, A. Gil, A. Szabaciuk, A. Visvizi.
- „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, R. 12, 2014, z. 2: „Majdan 2014: Ukraina na rozdrożu”, red. T. Stępniewski, A. Gil, A. Szabaciuk, A. Visvizi, s. 123-138.

- „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, R. 12, 2014, z. 5: „Rosja Putina – Ukraina – Europa: geopolityka, bezpieczeństwo, gospodarka”, red. T. Stępniewski, A. Gil, A. Szabaciuk, A. Visvizi, s. 145-156.
- „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, R. 12, 2014, z. 6: „Daniel Romanowicz i jego czasy”, red. A. Gil, A. Wawryniuk, H. Bazhenova.

Referaty na konferencjach zagranicznych i krajowych (podać tytuł referatu, nazwę konferencji):

- 31.03.2014 – Międzynarodowa Konferencja „Rosja Putina – Ukraina – Europa: geopolityka, bezpieczeństwo, gospodarka”, zorganizowana przez Katedrę Studiów Wschodnich Instytutu Nauk Politycznych i Spraw Międzynarodowych KUL, Konrad Adenauer Stiftung oraz Ukraiński Uniwersytet Katolicki we Lwowie. Referat: „Krym i Rosja – połączenie czy zabór”.
- 21.05.2014 – Konferencja „Demokracja, wolny rynek, integracja. Europa 25 lat po przemianach 1989 r.”, zorganizowana w Lublinie przez Katedrę Stosunków Międzynarodowych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Referat: „Europa Środkowo-Wschodnia – geneza, tożsamość, przyszłość” w ramach panelu „Idea Europy Środkowo-Wschodniej w dobie globalizacji: szanse, wyzwania, zagrożenia”.
- 29.05.2014 – Wykład na zaproszenie Instytutu Historii Sztuki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II zatytułowany „Cerkiew na pograniczach czasu i przestrzeni. Metropolia kijowska od X do XVIII wieku”.
- 16-17.06.2014 – Międzynarodowa Konferencja „Polska, Ruś i Węgry w X-XIV wieku w stosunkach międzynarodowych” zorganizowana w Warszawie przez Instytut Historii PAN we współpracy z Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy i Studium Europy Wschodniej UW. Referat: „Polityka kościelna Daniela Romanowicza”.
- 18.06.2014 – Seminarium wokół publikacji „Kościoły wschodnie w państwie polsko-litewskim w procesie przemian i adaptacji: metropolia kijowska w latach 1458-1795” (Andrzej Gil, Ihor Skoczylas, Lublin–Lwów 2014), mające miejsce w Ukraińskim Uniwersytecie Katolickim we Lwowie. Organizacja i wystąpienie.
- 17.09.2014 – Konferencja naukowa w 25-lecie nawiązania stosunków dyplomatycznych pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Stolicą Apostolską „Dyplomacja papieska a Rzeczpospolita na przestrzeni dziejów” zorganizowana w Lublinie przez Instytut Badań nad Dziedzictwem Kulturowym Europy (Białystok) i Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II. Referat: „Nuncjusz Girolamo Grimaldi jako współarchitekt synodu zamojskiego Cerkwi unickiej w 1720 roku” oraz przewodniczenie zamykającego konferencję panelu.
- 19.09.2014 – I Ogólnopolski Kongres Europeistyki „Polska w procesie integracji europejskiej – dekada doświadczeń” organizowany w Warszawie przez Instytut Europeistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Udział w panelu „Unia Europejska i Unia Eurazjatycka – kooperacja czy konfrontacja?”. Referat: „Podobieństwa i różnice organizacji Wschodu i Zachodu Europy”.
- 24-27.09.2014 – Konferencja „75. rocznica wybuchu II Wojny Światowej. Geneza. Przebieg. Konsekwencje” zorganizowana w Chełmie przez PWSZ w Chełmie oraz Instytut Historii UMCS. Referat: „Polityka sowiecka względem ludności polskiej na Białorusi w drugiej połowie lat 30. XX wieku”.
- 27.10.2014 – Konferencja Naukowa „Europa Środkowo-Wschodnia 1989-2014: transformacja – integracja – bezpieczeństwo” zorganizowana w Lublinie przez INPiSM KUL. Referat: „Europa Środkowo-Wschodnia w procesach integracji i dezintegracji”.
- 04.11.2014 – Interdyscyplinarne Seminarium Naukowe „Kijowska tradycja i chrześcijańskie uniwersum” zorganizowane we Lwowie przez UKU. Referat: „Święty Jozafat Kuncewicz: ikonografia i rozpowszechnienie kultu w metropolii kijowskiej w XVII-XVIII w.”.
- 14.11.2014 – Seminarium Naukowe „Współczesny Uzbekistan. Ludzie tradycje, kultura, architektura” zorganizowane w Chełmie przez PWSZ w Chełmie i Ambasadę Republiki Uzbekistan w Warszawie. Referat: „Tamerlan – narodowy bohater Uzbekistanu”.
- 20.11.2014 – Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Polityka Spójności i rozwój regionów Unii Europejskiej w Nowej Perspektywie Finansowej 2014-2020” zorganizowana w Lublinie przez INPiSM KUL. Referat: „Donbas w systemie regionów Ukrainy – przypadek szczególny czy typowy?”.
- 22.11.2014 – Seminarium „Kościoły wschodnie Pogranicza: Białoruś, Polska, Ukraina”, zorganizowane w Lublinie przez Fundację Kultury Duchowej Pogranicza oraz Komisję Polsko-Ukraińskich Związków Kulturowych Oddziału PAN w Lublinie. Referat: „Kościoły wschodnie w państwie polsko-litewskim w procesie przemian i adaptacji: metropolia kijowska w latach 1458-1795”.
- 11.12.2014 – Międzynarodowa Konferencja „Ojciec Klemens Szeptycki – arystokrata, zakonnik, męczennik” zorganizowana w Lublinie przez Fundację Rodu Szeptyckich oraz IDiKS KUL. Referat: „Unia brzeska 1596 roku i jej konsekwencje”.

- 05.12.2014 – Międzynarodowe Seminarium Naukowe „Integracja czy dekompozycja? Ukraina wobec kryzysu państwowości” zorganizowane w Chełmie przez PWSZ w Chełmie i Narodowy Uniwersytet im. Jurija Fedkowycza w Czerniowcach (Ukraina). Referat: „Przyszłość Donbasu – prognozy i oczekiwania”.

Dr Anna Visvizi

Rozdziały w książkach:

- Visvizi, A. (2014) ‘Interdyscyplinarność, konstruktywizm i emancypacja studiów europejskich’ (‘Interdisciplinarity, constructivism and the emancipation of EU Studies’), [in:] Czaputowicz, J. (ed.) *Studia Europejskie: Wyzwania Interdyscyplinarności*, Warszawa, s. 175-192.

Publikacje w czasopismach naukowych [podać, czy czasopismo znajduje się w bazie Journal Citation Reports (JCR) lub European Reference Index for the Humanities (ERIH)]

- Visvizi, A. & Tokarski, P. (2014) Poland and the Euro: between lock-in and unfinished transition, *Society and Economy* 36(4): 445–468, <http://www.akademai.com/content/n06q579u42h248xh/>
- Visvizi, A. (2014) ‘From Grexit to Grecovery: the Paradox of the Troika’s Engagement with Greece’, *Perspectives on European Politics and Society*, 15(3): 335-345, DOI: <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15705854.2014.912401>

Inne (analizy, recenzje, artykuły popularnonaukowe, redakcje naukowe):

Analizy:

- Visvizi, A. (2013) ‘Greece: Eurozone’s weak link’, [in:] Gostyńska, A., Tokarski, P., Toporowski, P., Wnukowski, D. (eds.) *Eurozone enlargement in times of crisis: challenges for the V4 countries*, Warsaw: PISM, p. 15-20.
- Visvizi, A. (2013) ‘Griechenland und die angeblich neoliberale Politik der Troika’, *Article, Finanzen und Wachstum*, August 19, 2013, available at: <http://www.euractiv.de/finanzen-und-wachstum/artikel/griechenland-und-die-angeblich-neoliberale-politik-der-troika-007913>
- Visvizi, A. (2013) ‘Troika stand in the way of Greek reforms’, *Analysis, Euro-Finance*, August 6, 2013, available at: <http://www.euractiv.com/euro-finance/greece-troika-surreal-battle-analysis-529732>
- Visvizi, A. (2013) ‘Griechenland und die Troika: eine surreale Schlacht’, *Artikel, Finanzen & Wachstum, Euractiv*, August 5, 2013, available at: <http://www.euractiv.de/finanzen-und-wachstum/artikel/griechenland-und-die-troika-eine-surreale-schlacht-007859>

Redakcja:

- *Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej*.
- Visvizi, A. (2014) *Przyszłość V4 w świetle rozbieżności stanowisk względem Ukrainy, Ekspertyza dla MSZ nt. perspektyw dalszego rozwoju współpracy w ramach Grupy Wyszehradzkiej*, grudzień 2014, Lublin–Warszawa 2014.
- Od 2013: współredaktor *Economic Papers*, journal published by the Warsaw School of Economics.

Referaty na konferencjach zagranicznych i krajowych (podać tytuł referatu i nazwę konferencji):

- Czerwiec 2014: 7th Pan-European Conference on the European Union, organized by the Standing Group on the European Union (SGEU) of the European Consortium of Political Research, The Hague, The Netherlands, 5-7 June 2014. Tytuł referatu: Democracy or demagogy? (Ideas of) democracy in times of the sovereign-debt crisis in Greece.
- Wrzesień 2014: 44th Annual conference of the University Association of Contemporary European Studies (UACES), Cork, Ireland, 1-3 September 2014. Tytuł referatu: Poland’s Eurozone entry strategy as a case in managing differentiated integration in the post-crisis EU.
- Wrzesień 2014: I Ogólnopolski Kongres Europeistyki ‘Polska w procesie integracji europejskiej – dekada doświadczeń, Uniwersytet Warszawski, Warszawa, 18-20 września 2014. Tytuł referatu: Konstruktywizm a kryzys w Grecji: deficyt, Troika i społeczna konstrukcja rzeczywistości. Tytuł referatu: Poland and the prospect of the Eurozone entry: theoretical and empirical considerations.
- Wrzesień 2014: 19th Annual conference of the Central European Political Science Association (CEPSA) titled ‘Liberal or Other Democracy? 25 Years after the »Annus Mirabilis« in Central Europe’, Prague,

the Czech Republic, 26-27 September 2014. Tytuł referatu: Drifting, Backsliding and Transformation: approaching the quality of government in Poland through the lens of the Euro adoption.

- Listopad 2014: IV Ogólnopolska Konwencja Polskiego Towarzystwa Stosunków Międzynarodowych nt. Normy, wartości i instytucje we współczesnych stosunkach międzynarodowych, Uniwersytet Wrocławski, 14-15 listopada 2014. Tytuł referatu: Safety, risk, governance and the Eurozone crisis: rethinking the conceptual merits of 'global safety governance'.

Dr Hanna Bazhenova

Informacja o upowszechnieniu i popularyzacji wyników działalności naukowej ze szczególnym uwzględnieniem publikacji międzynarodowych:

- 24 stycznia 2014 – obrona rozprawy doktorskiej pt. „Środowisko historyków Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego (1869–1915)” na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II. Dyplom z wyróżnieniem.
- 01.02.2014–16.06.2014 – staż naukowy w Ukrainian Research Institute, Harvard University Eugene and Daymel Shklar Research Fellow.
- 28.04.2014 – w ramach seminariów z ukrainistyki (Ukrainian Studies), które organizuje Harvard Ukrainian Research Institute, wykład publiczny (public talk) w Harvard University na temat „Historians of the Warsaw Imperial University: Border Identity Formation and Scholarly Careers”.
- 16.09 – 17.11.2014 – staż naukowy w Institut d'études slaves (Paryż) umożliwiony przez Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, Centre d'études franco-russe de Moscou oraz Fondation maison des sciences de l'homme.
- 3.11.2014–6.11.2014 – pomyślnie ukończony 2014 cycle of the Council of Europe Schools of Political Studies i otrzymanie certyfikatu.
- 24.04.2014–26.04.2014, „Nowy York – 19th Annual World Convention of the Association for the Study of Nationalities, zorganizowana przez Harriman Institute, Columbia University. W ramach zjazdu referat: „Warsaw Imperial University as the Instrument of National Policy of the Russian Empire on the Territory of Partitioned Poland (1869-1915)”.

Publikacje naukowe:

- A. Ю. Баженова, Историки Императорского Варшавского университета 1869-1915: просвещение, наука, политика: монография, Люблин: Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, 2014, 408 s. ISBN 978-83-60695-80-7.
- Професор Андрій Введенський: монографія, І. Н. Войцехівська (керівник), Г. Ю. Баженова, В. В. Бездрабко, І. В. Верба, Н. А. Коломієць, О. Ю. Комаренко, В. В. Патик, Київ: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2013, 176 s. (Історики Київського університету: Історіографія персоналій). ISBN 978-966-439-629-2.
- H. Bazhenova, A chronology of key events in the history of post-Soviet states (1989-2014), „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, zeszyt 4 (2014), s. 93-125.
- H. Bazhenova, Cesarski Uniwersytet Warszawski w polskiej i rosyjskiej tradycji historycznej oraz w opiniach współczesnej historiografii, [w:] Akademia nauk. Uniwersytety. Organizacje nauki: Polsko-rosyjskie relacje w sferze nauki XVIII-XX w = Академии наук. Университеты. Научные учреждения: Польско-российские отношения в сфере науки XVIII–XX вв., red. L. Zasztowt, Warszawa: Instytut Historii Nauki PAN, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, 2013, s. 573-586.
- A. Ю. Баженова, Образ Императорского Варшавского университета в российской и польской историографической традиции, [w:] Россия и Польша: память империй, империя памяти. Коллективная монография, отв. ред. Д. Л. Спивак, Санкт-Петербург: Эйдос, 2013, s. 195-210.
- H. Bazhenova, Rosyjska profesura w polskim kraju. Historycy Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego i ich poglądy na temat historii Polski, [w:] Myślą i słowem. Polsko-rosyjski dyskurs ideowy XIX wieku, pod red. L. Adamskiego i S. Dębskiego, Warszawa: Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, 2014, s. 453-472.
- A. Gil, A. Wawryniuk, H. Bazhenova (red.), „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, rok 12 (2014), zeszyt 6: „Daniel Romanowicz i jego czasy”, Lublin 2014, ss. 176.

Dr Agata Stolarz

Artykuły:

- Podróż do Mezeritch. O doświadczeniu historii mówionej, „Wrocławski Rocznik Historii Mówionej”, r. 4, 2014, s. 71-87.

- Wojsko, płęć i historia mówiona. O „kobięcych” opowieściach o doświadczeniu walki w czasie drugiej wojny światowej, „Rocznik Antropologii Historii”, nr 2: „Historia i płęć”, 2014.

Recenzje:

- „Ewelina Szpak, Mentalność ludności polskiej w PRL. Studium zmian, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2013, ss. 310”, recenzja książki, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, zeszyt 7, 2014, s. 153-156.
- „Vittorio Strada, Europe. La Russia come frontiera, Marsilio Editori, 2014, ss. 112”, recenzja książki, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, zeszyt 7, 2014, s. 157-159.

Wystąpienia konferencyjne:

- Museum as a memorial? The curious case of Musée du quai Branly, konferencja: Memorials in the Age of the Anthropocene, 16-17 października 2014, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Centrum Kultury Zamek, Poznań (referat zostanie wydany w publikacji pokonferencyjnej w 2015 r.)
- Oral history and the Human Right to Oblivion, konferencja: Third Annual Conference of the Dialogues on Historical Justice and Memory Network Conference theme: Human Rights and Memory, 4-6 grudnia 2014, Lund University, Szwecja.

Rozprawa doktorska:

- „*Dzielenie się pamięcią*. Pomiędzy praktyką a teorią historii mówionej” – publiczna obrona odbyła się 24 stycznia 2014 na KUL.

Kwerendy biblioteczne:

- Bibliothèque nationale de France, Paryż.
- Biblioteca nazionale di Italia, centrale di Roma, Rzym.
- Biblioteca di storia moderna e contemporanea, Rzym.
- Bibliothèque École française de Rome, Rzym.
- European University Institute Library, Florencja.

Mgr Alina Sobol

Publikacje:

- Sobol A., Programy nauczania historii w szkołach wyższych w Rosji bolszewickiej (1917 – 1932), „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, Rok 12 (2014), Zeszyt 7

Wystąpienia konferencyjne:

- 2-3 XII 2014 – referat pt. Samotność świętej. Teresa z Lisieux w koncepcji historiozoficznej Dmitrija Mereżkowskiego (III Ogólnopolskie Seminarium Naukowe z serii „Różne odsłony kobięcych światów”: Niezamężne, owdowiałe, rozwiedzione... – kategorie kobiecej samotności, Siedlce)
- 12-14 XI 2014 – referat pt. Problem autonomii uniwersyteckiej i reorganizacja nauk humanistycznych pod rządami bolszewików w latach 1917-1932 (Międzynarodowa Konferencja Naukowa 650 lat Uniwersytetu Jagiellońskiego. Nauka i sztuka w kręgach uniwersyteckich, Kraków),
- 28-30 XI 2014 – referat pt. Miejsce nauki historycznej w perspektywie ideologicznej bolszewików (1917-1931) (IX Ogólnopolska Interdyscyplinarna Konferencja Talenty 2014, Wrocław),
- 28-30 XI 2014 – referat pt. Między determinizmem a providencjalizmem. Perspektywa historyczna w dramacie Dmitrija Mereżkowskiego „Carewicz Aleksy” (IX Ogólnopolska Interdyscyplinarna Konferencja Talenty 2014, Wrocław)

Mgr Paweł Jarosz

Redakcja:

- Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej: The End of History which did not happen. The Economy and Finance of the former USSR countries, red. M. Smagorowicz-Chojnowska, M. Filipowicz, P. Jarosz, rok 2014, zeszyt 4, ss. 156.
- Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej, red. M. Filipowicz, P. Jarosz, rok 2014, zeszyt 7, ss.

Inne:

- Paweł Jarosz, recenzja: Znikająca Europa, pod red. Kathariny Raabe i Moniki Sznajderman, Wydawnictwo Czarne, Wołowiec 2015, ss. 399, wyd. II, [w:] Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej, red. M. Filipowicz, P. Jarosz, rok 2014, zeszyt 7, s. 181-184.
- Przygotowanie i opracowanie Kroniki Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej za rok 2014, [w:] Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej, rok 2013, zeszyt 3.
- Sekretarz redakcji Rocznika Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej.
- Sekretarz międzynarodowego projektu „Polska-Rosja: czy fatalizm wrogości? O nowe ujęcie historii”.
- Praca biurowa w sekretariacie Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej.

Dr hab. Hubert Łaskiewicz

Praca nad projektem „Polska-Rosja: czy fatalizm wrogości? O nowe ujęcie historii”

Opracowanie komentarza historycznego do modułu Polacy w Imperium rosyjskim koniec XVIII – połowa XIX wieku. Przygotowanie wyboru źródeł do tego modułu. Wskazanie i wstępne opracowanie dziewięciu tematów do modułu poświęconego wiekom XVI-XVIII. W związku z przygotowaniem powyższych modułów prowadzenie kwerendy w wydawnictwach źródłowych i opracowaniach: w bibliotekach polskich i rosyjskich.

Uczestniczył w posiedzeniach Rady Naukowej Instytutu.

Dr hab. Tomasz Stępniewski**Książki, redakcja:**

- T. Stępniewski, A. Gil, A. Szabaciuk, A. Visvizi (red.), „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, 12 (2014), zeszyt 1, pt. „Federacja Rosyjska w XXI wieku: separatyzmy i ruchy odśrodkowe, migracje i napięcia etnoreligijne”, Lublin 2014.
- T. Stępniewski, A. Gil, A. Szabaciuk, A. Visvizi (red.), „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, 12 (2014), zeszyt 2, pt. „Majdan 2014: Ukraina na rozdrożu”, Lublin 2014.
- J. Olchowski, T. Stępniewski, B. Bojarczyk, A. Sobol (red.), „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, 12 (2014), zeszyt 3, pt. „Bosnia and Herzegovina and the Western Balkans”, Lublin 2014.
- T. Stępniewski, A. Gil, A. Szabaciuk, A. Visvizi (red.), „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, 12 (2014), zeszyt 5, pt. „Rosja Putina – Ukraina – Europa: geopolityka, bezpieczeństwo, gospodarka”, Lublin 2014.

Rozdziały i artykuły w książkach, artykuły w periodykach:

- T. Stępniewski, Region Morza Czarnego w polityce Unii Europejskiej i Stanów Zjednoczonych Ameryki w XXI wieku, [w:] J. M. Fiszer, P. Olszewski (red.), System euroatlantycki w wielobiegunowym ładzie międzynarodowym, Dom Wydawniczy Elipsa, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2013, s. 163-180.
- T. Olejarz, T. Stępniewski, Prawosławie jako element konstytutywny „dyplomacji konfesyjnej” Federacji Rosyjskiej wobec wybranych państw obszaru poradzieckiego, [w:] T. Stępniewski (red.), Religia i polityka na obszarze Europy Wschodniej, Kaukazu i Azji Centralnej, Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, Wydawnictwo KUL, Lublin–Warszawa 2013, s. 111-139.
- A. Visvizi, T. Stępniewski, Approaching CEEs’ security dimensions from a security governance perspective, [in:] A. Visvizi, T. Stępniewski (eds.), „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, Rok 11 (2013), zeszyt 5: Security Dimensions of Central and Eastern Europe, p. 12-25.
- P. Bryliński, T. Olejarz, T. Stępniewski, Wybrane problemy tożsamości Federacji Rosyjskiej w międzynarodowych stosunkach energetycznych: między węglowodorowym mocarstwem a niewydolną monokulturą surowcowo-energetyczną, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, T. Stępniewski, A. Gil (red.), Rok 11 (2013), zeszyt 4: Bezpieczeństwo na obszarze poradzieckim: implikacje wewnętrzne i zewnętrzne, s. 45-79.
- T. Olejarz, T. Stępniewski, Grupa Wyszehradzka: status polityczny i specyfika działań międzynarodowych na przykładzie inicjatywy Partnerstwa Wschodniego Unii Europejskiej, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, Rok 11 (2013),), zeszyt 1: Grupa Wyszehradzka – Chorwacja: źródła jedności i perspektywy rozwoju, s. 107-125.
- T. Stępniewski, Polityka bezpieczeństwa Ukrainy po 2010 roku, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, T. Stępniewski (red.), Rok 11 (2013), zeszyt 2: Słowiański trójkąt: Rosja, Ukraina, Białoruś, s. 143-163.

- N. Shapovalova, T. Stępniewski, Poland and the Eastern Partnership of the European Union: a sustained commitment, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, B. Józwick, T. Stępniewski (eds.), Rok 11 (2013), zeszyt 6: European economic integration and convergence
- T. Stępniewski, Czy Ukraina zanuci „Odeę do radości?”, wywiad udzielony dla „Świat bez granic” – Gazeta Studentów Stosunków Międzynarodowych PWSZ w Chełmie, <http://www.stosunkinews.pwszchelml.pl/wywiadzdrtomaszemstepniewskim.html>
- T. Stępniewski, The Southern Caucasus and the European Union – Security Issues, “Quarterly Russkii vopros”, Issue 2/2013.

Konferencje, seminaria, referaty:

- październik 2014 – wygłoszenie referatu pt. „Wymiar aksjologiczny stosunków międzynarodowych na przykładzie obecnej sytuacji na Ukrainie”, w czasie seminarium naukowego pt. „Wymiar etyczny stosunków międzynarodowych: na przykładzie Ukrainy”, które odbyło się w Instytucie Neofilologii PWSZ w Chełmie, 16 października 2014. Głównymi organizatorami seminarium były: Katedra Stosunków Międzynarodowych Instytut Neofilologii PWSZ w Chełmie i Koło Naukowe Studentów Stosunków Międzynarodowych PWSZ w Chełmie.
- wrzesień 2014 – w dniach 18-20 września 2014 dr hab. Tomasz Stępniewski uczestniczył w I Ogólnopolskim Kongresie Europeistyki „Polska w procesie integracji europejskiej – dekada doświadczeń”, organizowanym przez Instytut Europeistyki Uniwersytetu Warszawskiego, w trakcie którego moderował (pomysłodawca) panel pt. „Unia Europejska i Unia Eurazjatycka – kooperacja czy konfrontacja?”, gdzie wygłosił referat „Unia Eurazjatycka – komplementarny czy konkurencyjny projekt dla państw Europy Wschodniej?”
- wrzesień 2014 – w dniach 1-3 września 2014 dr hab. Tomasz Stępniewski uczestniczył w 44 Dorocznej Konferencji UACES (University Association of European Studies), która odbyła się w Cork w Irlandii. Podczas konferencji wygłosił referat „Poland's Role in the Development of an ‘Eastern Dimension’ of the European Union”.

Dr Zbigniew Piłat

Działalność naukowa:

1. Kontynuował prace nad książką pt. Zamach stanu w średniowiecznej Polsce, która w nowym świetle przedstawi mechanizm kształtowania się struktur politycznych państwa polskiego u jego zarania, a także będzie istotnym przyczynkiem do badań nad kształtowaniem się, w długiej perspektywie historycznej, polskiego modelu organizacji i funkcjonowania państwa.
2. Kontynuacja badań i prac nad rozwojem przestrzennym Lublina w XIII-XIV w. i lokacją miasta na prawie magdeburskim. Problematykę badań na tle procesów lokacyjnych w Europie Środkowowschodniej w okresie średniowiecza. W 2014 r. prowadzono kwerendy archiwalne, biblioteczne oraz prace terenowe. Wynikiem końcowym będzie publikacja książki przygotowywanej w ramach obchodów 700-lecia lokacji miasta w 2017 r.
3. Problematyka najazdów Mogolów na Europę Środkowowschodnią oraz ich konsekwencje społeczno-polityczne. Praca koncentruje się głównie wokół zagadnień związanych z XIII w., ale wnioski odnoszą się też do epok późniejszych i przyczynią się do wzbogacenia dyskusji nad historycznymi okolicznościami kształtowania się modelu sprawowania władzy w państwach Europy Wschodniej. Wynikiem jest książka złożona do druku.
4. Zaangażowany był w przygotowanie III Kongresu Inicjatyw Europy Wschodniej, pracując w Radzie Programowej tegoż kongresu. Kongres odbył się w Lublinie w dniach 2-4 października 2014, zwłaszcza w prace organizacyjne wokół linii programowej – Dziedzictwo.
5. Udział w pracach Rady Rozwoju Lublina (członek RRL od kilku lat), co pozwoliło w praktyce wykorzystać doświadczenie i dorobek badawczy Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej dla dobra miasta i regionu.
6. Przygotowanie i praca nad książką o Jerzym Kłoczowskim (Człowiek i Historia. Rzecz o Jerzym Kłoczowskim. Lublin 2014), byłym dyrektorem i założycielu Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej. Artykuł – O Jerzym Kłoczowskim anegdotycznie, s. 217-220.
7. Współredaktor (obok L. Wojciechowskiego i D. Prucnała) książki naukowej pt. Legenda – problem badawczy. Lublin 2014.
8. Jako sekretarz Towarzystwa Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej prowadził prace, które polepszyły warunki lokalowe Instytutu ESW.

LP.	Tytuł zadania	Polska - Rosja: czy fatalizm wrogości? O nowe ujęcie historii	Osoba odpowiedzialna
1.	Cel badania	- stworzenie płaszczyzny dialogu polsko-rosyjskich środowisk naukowych w zakresie wypracowania wspólnych mechanizmów oceny przeszłości, uwzględniających punkty widzenia obu stron, - zbudowanie zintegrowanej wizji historii stosunków polsko-rosyjskich na przestrzeni wieków, - zdefiniowanie obszarów porozumienia i konfliktu w postrzeganiu historii stosunków polsko-rosyjskich na przestrzeni dziejów oraz wypracowanie sposobów wzajemnego poznania i zrozumienia przeszłości przy zachowaniu ewentualnego odmiennego do niej podejścia.	Dr hab. Mirosław Filipowicz
	Opis realizowanych prac	Przygotowanie, wraz z historykami rosyjskimi i rosyjskimi nauczycielami historii, pomocy naukowych dla nauczycieli historii dotyczących historii stosunków polsko-rosyjskich w XIX wieku; zainicjowanie prac nad częścią dotyczącą okresu wczesnonowożytnego. Spotkania, seminaria naukowe i warsztaty dla polskich i rosyjskich historyków i nauczycieli historii, w Moskwie i w Lublinie. Wykłady otwarte dla studentów lubelskich wyższych uczelni wygłoszone przez rosyjskich historyków, a także wykłady otwarte wygłoszone dla rosyjskich studentów w Moskwie przez polskich historyków	
	Opis najważniejszych osiągnięć	Uzgodnienie, na poziomie autorów i redaktorów, tekstów i wyboru źródeł, a także zadań dla uczniów w zakresie dotyczącym historii stosunków polsko-rosyjskich w XIX wieku; bardzo dobrze postępująca wspólna praca polskich i rosyjskich autorów nad częścią wydawnictwa dotyczącą okresu wczesnonowożytnego.	
	Wykorzystanie uzyskanych wyników	Odbyte w Moskwie i w Lublinie wykłady dla polskich i rosyjskich studentów, warsztaty dla polskich i rosyjskich nauczycieli historii.	
2.	Tytuł zadania	Przestrzeń kulturowo-historyczna Europy Środkowo-Wschodniej. Miejsce tego regionu w przestrzeni europejskiej. Koncepcje przestrzeni europejskiej i przestrzeni regionu w debatach historyków, publicystów i polityków.	Osoba odpowiedzialna
	Cel badania	Przegląd współczesnych definicji Europy Środkowo-Wschodniej i ich kulturowo-politycznych implikacji we współczesnej Europie.	Dr hab. Andrzej Gil
	Opis realizowanych prac	Kwerenda biblioteczna i medialna, konsultacje z innymi środowiskami naukowymi.	
	Opis najważniejszych osiągnięć	Zebranie danych, stworzenie bazy informacyjnej.	
	Wykorzystanie uzyskanych wyników	Ekspertyzy dla zainteresowanych instytucji, przygotowanie materiałów do publikacji.	
3.	Tytuł zadania	Nowa Wielka Gra w regionie Azji Centralnej	Osoba odpowiedzialna
	Cel badania	Projekt ten ma na celu zanalizowanie kształtowania się nowego ładu geopolitycznego w jednej z ciekawszych sfer obszaru poradzieckiego, tj. w Azji Centralnej (przyjmuje się, że w skład tego regionu wchodzi następujące państwa: Kazachstan, Kirgistan, Tadżykistan, Turkmenistan i Uzbekistan). Rolę tego obszaru w kształtowaniu się stosunków międzynarodowych w przestrzeni euroazjatyckiej dostrzeżono już w XIX w. Brytyjscy badacze i politycy poważnie	Dr hab. Tomasz Stępniewski

		obawiali się wówczas, że właśnie te tereny staną się przyczółkiem rosyjskiej ekspansji w kierunku Afganistanu, Indii czy też szeroko rozumianej Persji. Obecnie zainteresowanie mocarstw tym regionem spowodowane jest przyczynami zgoła innymi. Zachodnie koncerny chcą uzyskać dostęp do bogatych złóż ropy naftowej i gazu. Z identycznych przyczyn regionem tym interesują się Chiny, Stany Zjednoczone czy Unia Europejska. Nie można jednak również zapominać o strategicznym położeniu państw wchodzących w skład Azji Centralnej.	
	Opis realizowanych prac	Efektom prowadzonych badań naukowych w 2014 roku będą publikacje naukowe: książkowe i artykuły w czasopiśmie (w języku polskim i angielskim).	
	Opis najważniejszych osiągnięć	T. Stępniewski, A. Gil, A. Szabaciuk, A. Visvizi (red.), „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, 12 (2014), zeszyt 1, pt. „Federacja Rosyjska w XXI wieku: separatyzmy i ruchy odśrodkowe, migracje i napięcia etnoreligijne”, Lublin 2014.	
	Wykorzystanie uzyskanych wyników	Wyniki badań w postaci opublikowanych artykułów naukowych mogą być wykorzystane przez nauczycieli akademickich w procesie dydaktycznym (jako pomoc dla studentów) oraz w formułowaniu ekspertyz, których adresatami były m.in. instytucje centralne.	
4.	Tytuł zadania	Region Morza Czarnego jako obszar wpływów międzynarodowych w XXI wieku	Osoba odpowiedzialna
	Cel badania	W XXI wieku zauważalne staje się wzrastające znaczenie regionu Morza Czarnego w strategii tak euroatlantyckiej, jak i euroazjatyckiej, co powoduje, że z jednej strony obserwujemy na tym terenie rywalizację o wpływy głównych aktorów polityki światowej i aktorów regionalnych, z drugiej zaś ich bezkompromisowe współzawodnictwo, które przyczynia się do konstytuowania regionu jako całości. Analizowanie specyfiki regionu Morza Czarnego nie odnosi się jedynie do problemów geograficznych, albowiem coraz częściej mieszczą się tu kwestie geopolityczne, geoeconomiczne, kulturowe, społeczne i bezpieczeństwa.	Dr hab. Tomasz Stępniewski
	Opis realizowanych prac	Efektom prowadzonych badań naukowych w 2014 roku są i będą publikacje naukowe: książkowe i artykuły w czasopiśmie (w języku polskim i angielskim).	
	Opis najważniejszych osiągnięć	T. Stępniewski, A. Gil, A. Szabaciuk, A. Visvizi (red.), „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, 12 (2014), zeszyt 2, pt. „Majdan 2014: Ukraina na rozdrożu”, Lublin 2014. J. Olchowski, T. Stępniewski, B. Bojarczyk, A. Sobol (red.), „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, 12 (2014), zeszyt 3, pt. „Bosnia and Herzegovina and the Western Balkans”, Lublin 2014.	
	Wykorzystanie uzyskanych wyników	Wykorzystanie uzyskanych wyników Wyniki badań w postaci opublikowanych artykułów naukowych mogą być wykorzystane przez nauczycieli akademickich w procesie dydaktycznym (jako pomoc dla studentów) oraz w formułowaniu ekspertyz, których adresatami były m.in. instytucje centralne.	
5.	Tytuł zadania	Europa Środkowo-Wschodnia: bezpieczeństwo, gospodarka, społeczeństwo	Osoba odpowiedzialna
	Cel badania	Rekonfiguracja układu sił w regionie Europy Środkowo-Wschodniej spowodowała, iż Unia Europejska (w tym Polska) zyskała nowe instrumenty oddziaływania na wschodnich sąsiadów, które uległy wzmocnieniu na skutek zmian zarówno wewnętrznych, zachodzących w państwach regionu, jak również postępujących procesów eurointegracyjnych. Tym samym, nowe uwarunkowania sytuacji w regionie Europy Środkowo-Wschodniej wymagają analizowania ich z punktu widzenia kwestii kulturowych, gospodarczych, społecznych i bezpieczeństwa.	Dr hab. Tomasz Stępniewski
	Opis realizowanych prac	Efektom prowadzonych badań naukowych w 2014 roku są i będą publikacje naukowe: książkowe i artykuły w czasopiśmie (w języku polskim i angielskim).	
	Opis najważniejszych osiągnięć	T. Stępniewski, A. Gil, A. Szabaciuk, A. Visvizi (red.), „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, 12 (2014), zeszyt 5, pt. „Rosja Putina – Ukraina – Europa: geopolityka, bezpieczeństwo, gospodarka”, Lublin 2014.	

		T. Stępniewski, A. Gil, A. Szabaciuk, A. Visvizi (red.), „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, 12 (2014), zeszyt 1, pt. „Federacja Rosyjska w XXI wieku: separatyzmy i ruchy odśrodkowe, migracje i napięcia etnoreligijne”, Lublin 2014.	
	Wykorzystanie uzyskanych wyników	Wyniki badań w postaci opublikowanych artykułów naukowych mogą być wykorzystane przez nauczycieli akademickich w procesie dydaktycznym (jako pomoc dla studentów) oraz w formułowaniu ekspertyz, których adresatami były m.in. instytucje centralne.	
6.	Tytuł zadania	Rozszerzenie UE na Wschód: determinanty, ograniczenia, implikacje	Osoba odpowiedzialna
	Cel badania	O ile zadaniem projektu jest rozważenie efektywności wpływu, jaki UE wywiera na swoich wschodnich sąsiadów w ramach takich instrumentów jak Partnerstwo Wschodnie (EaP) i polityka rozszerzania UE, głównym celem projektu jest zastanowienie się nad wynikającymi z EaP perspektywami kolejnego rozszerzenia UE na Wschód. Zakłada się, że tzw. siła oddziaływania UE na stosowne kraje związana z postrzeganą "atrakcyjnością" Unii z wielu względów słabnie, podczas gdy w wielu przypadkach rodzą się alternatywy do procesu Europeizacji. W proponowanym tu projekcie badawczym zagadnienia te rozważa się z perspektywy teoretycznej i empirycznej.	Dr Anna Visvizi
	Opis realizowanych prac	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przegląd literatury dotyczący 'polityki rozszerzenia' Unii Europejskiej z uwzględnieniem głównych tematów, zagadnień i problemów podejmowanych w debacie akademickiej na ten temat; 2. Przegląd literatury dotyczący 'polityki rozszerzenia' Unii Europejskiej z uwzględnieniem głównych podejść teoretycznych zastosowanych do analizy związanych z tym zagadnieniem tematów; 3. Proces badawczy: badania empiryczne i teoretyczne 4. Praca nad tekstem, przygotowanie prezentacji na konferencję; 5. Przygotowanie publikacji 	
	Opis najważniejszych osiągnięć	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentacja częściowych wyników badań na planowanej konferencji na SGH; 2. Prezentacja częściowych wyników badań na konferencji UACES w Cork, Irlandia, wrzesień 2014 r. 3. Złożenie artykułu naukowego do periodyka zagranicznego na stosowny temat; 4. Złożenie współautorskiego artykułu naukowego na stosowny temat do periodyka zagranicznego ; 	
	Wykorzystanie uzyskanych wyników	1. Wyniki badań zostaną wykorzystane dla celów edukacyjnych, wzbogacenia nauki polskiej, oraz – potencjalnie – do analizy i doradztwa politycznego.	
7.	Tytuł zadania	Modernizmy Europy Środkowo-Wschodniej	Osoba odpowiedzialna
	Cel badania	Celem realizacji tematu będzie opis i analiza doświadczenia tożsamości narodowej w literaturze Europy Środkowo-Wschodniej – od pokolenia tzw. pozytywistów do roku 1918, z perspektywą na „długie trwanie” modernizmu. Europa Środkowo-Wschodnia traktowana będzie jako obszar geografii kulturowej, i jako tożsamościowy fantazmat, stworzony przez intelektualistów różnych generacji i różnych obszarów językowych.	Mgr Paweł Jarosz
	Opis realizowanych prac	We współczesnym literaturoznawstwie modernizm jest kategorią w coraz większym stopniu potwierdzającą swoją operatywność. Dzieje się to jednak głównie za sprawą – i na terenie – teorii literatury oraz w obrębie refleksji metodologicznej. Zasadne więc wydaje się podjęcie na szerszą niż dotąd skalę szczegółowych badań historycznoliterackich – popartych pracami analitycznymi i interpretacyjnymi – nad modernizmem europejskim jako elementem procesu historycznoliterackiego modelującego przemiany literatury od połowy XIX wieku do dziś. W ramach realizacji tematu trwają końcowe prace nad przygotowaniem dysertacji doktorskiej, zakończono podstawową kwerendę biblioteczną oraz przedstawiono stan zaawansowania prac na seminarium naukowym. Powstało również kilka recenzji	

		dotyczących publikacji o tematyce tożsamości narodowej (część już opublikowana, część złożona do druku).	
	Opis najważniejszych osiągnięć	Wskazano jednoznacznie teksty potwierdzające tendencję do długiego trwania modernizmu w twórczości autorów z Europy Środkowo-Wschodniej. Uwypuklono zjawisko przenikania tych tendencji do generacji intelektualistów oraz poddano ponownej analizie zjawisko tożsamości narodowej na przestrzeni ostatnich 150 lat w zmiennych warunkach politycznych i językowych w Europie Wschodniej. To właśnie Młoda Europa – by odwołać się do celnej metafory Włodzimierza Boleckiego – jest „zarysem przyszłej mapy” modernizmu, jej „zestaw pytań egzystencjalnych i zagadnień wyrazu literackiego” stanowi załączek poznawczych ambicji i artystycznych poszukiwań dwudziestowiecznej liryki. I zarazem to właśnie młodopolski impuls „wolnej wyobraźni, swobodnie przekształcającej mity dawne i tworzącej mity nowe” – impuls ściśle skorelowany z oddziaływaniem „symbolistycznej doktryny i zasadniczych technik symbolistycznej poetyki” – pozwala podjąć ostrożną próbę opisu tożsamościowego nurtu nowoczesnej poezji.	
	Wykorzystanie uzyskanych wyników	Planowana na listopad 2015 obrona dysertacji doktorskiej na podstawie której zostanie przygotowana do druku monografia naukowa poświęcona wybranym aspektom powstania, rozwijania się i (długiego) trwania tradycji modernistycznej w Europie. W 2014 roku wyniki prezentowane były dwukrotnie na posiedzeniach naukowych Katedry Teorii i Antropologii Literatury KUL.	
8.	Tytuł zadania	Polityka FR wobec Europy Wschodniej podczas drugiej kadencji prezydenta Putina	Osoba odpowiedzialna
	Cel badania	Zbadanie celów, strategii, metod i instrumentów polityki zagranicznej FR wobec Europy Wschodniej (Ukraina, Białoruś, Mołdawia); od 2009 roku (w odpowiedzi na powstanie Partnerstwa Wschodniego UE) Rosja rozpoczęła realizację nowej strategii wobec regionu; strategia ta, funkcjonująca przede wszystkim w wymiarze ekonomicznym, ma na celu reintegrację obszaru WNP w oparciu o doświadczenia integracyjne UE; głównym narzędziem służącym temu celowi jest rozwój Euroazjatyckiej Przestrzeni Gospodarczej.	Dr hab. Tomasz Stępniewski
	Opis realizowanych prac	Kwerenda biblioteczna i medialna.	
	Opis najważniejszych osiągnięć	Poznanie mechanizmów oddziaływania FR na Europę Wschodnią, stworzenie korpusu literatury: T. Stępniewski, A. Gil, A. Szabaciuk, A. Visvizi (red.), „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, 12 (2014), zeszyt 5, pt. „Rosja Putina – Ukraina – Europa: geopolityka, bezpieczeństwo, gospodarka”, Lublin 2014. T. Stępniewski, A. Gil, A. Szabaciuk, A. Visvizi (red.), „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, 12 (2014), zeszyt 1, pt. „Federacja Rosyjska w XXI wieku: separatyzmy i ruchy odśrodkowe, migracje i napięcia etnoreligijne”, Lublin 2014.	
	Wykorzystanie uzyskanych wyników	Wykorzystanie w ekspertyzach dla instytucji, wykorzystanie w dydaktyce.	
9.	Tytuł zadania	Polityka historyczna współczesnej Rosji i Ukrainy	Osoba odpowiedzialna
	Cel badania	– obserwacja stosunku władz Rosji i Ukrainy do przeszłości własnych krajów, – przyjrzenie się mapie politycznej i intelektualnej tych dwóch państw oraz wyłowienie stosunku do historii podstawowych sił politycznych i ośrodków intelektualnych, – w ramach tego tematu należy również zbadać rolę, jaką odgrywała i odgrywa Polska w ramach polityki historycznej Rosji i Ukrainy.	Dr Hanna Bazhenova
	Opis realizowanych prac	- Opracowanie literatury tematu w Harvard University Libraries (luty-czerwiec 2014 r.), Bibliotece Historycznej w Kijowie (czerwiec, grudzień 2014 r.), Bibliotece Kijowskiego Państwowego Uniwersytetu im. Tarasa Szewczenki (czerwiec, grudzień 2014 r.), Bibliotece Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (lipiec 2014 r.), Bibliothèque nationale de	

		France w Paryżu (wrzesień-listopad 2014 r.), Bibliothèque universitaire des langues et civilisations w Paryżu (październik-listopad 2014 r.) oraz w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego (listopad 2014 r.). Napisanie artykułu, udział w konferencjach.	
	Opis najważniejszych osiągnięć	1. Udział w obradach the third World Forum for Democracy of the Council of Europe, które odbyło się w Strasburgu (3.11.2014–5.11.2014). 2. Ukończenie 2014 cycle of the Council of Europe Schools of Political Studies - uzyskanie certyfikatu (3.11.2014–6.11.2014).	
	Wykorzystanie uzyskanych wyników	H. Bazhenova, A chronology of key events in the history of post-Soviet states (1989–2014), "Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej", zeszyt 4 (2014), s. 93–125.	
10.	Tytuł zadania	Badanie elit władzy na Ukrainie i Białorusi pod względem funkcjonujących powiązań gospodarczych	Osoba odpowiedzialna
	Cel badania	W przypadku państw o nieugruntowanej demokracji, a zwłaszcza państw autorytarno-oligarchicznych, elity władzy, a nie szerzej rozumiane elity polityczne, de facto posiadają monopol na podejmowanie decyzji na temat strategii i kierunków rozwoju polityki państwa. Jeszcze jedną cechą charakterystyczną elit w krajach Europy Wschodniej jest ściśle powiązanie celów politycznych i prywatnego interesu ekonomicznego, gdzie posiadanie władzy ma przede wszystkim zapewnić przedstawicielom elit zyski ekonomiczne, umożliwić im prowadzenie działalności biznesowej.	Dr hab. Andrzej Gil
	Opis realizowanych prac	Kwerenda biblioteczna i internetowa.	
	Opis najważniejszych osiągnięć	Rozpoznanie i przeanalizowanie kwestii udziału elity władzy Ukrainy i Białorusi w powiązaniach gospodarczych, stworzenie bazy danych.	
	Wykorzystanie uzyskanych wyników	Wykorzystanie w analizach i ekspertyzach na potrzeby administracji państwowej i samorządowej, w dydaktyce i w pracy naukowej.	
11.	Tytuł zadania	Zjawisko polskiej mniejszości na Wschodzie: stan realny i perspektywy	Osoba odpowiedzialna
	Cel badania	Oszacowanie liczebności i charakterystyka jakościowa; zbadanie roli mniejszości polskiej w społeczeństwach przyjmujących, polityki władz państwowych w krajach zamieszkania oraz ewentualnych perspektyw imigracji do Polski; próba odpowiedzi na pytanie, czy polska mniejszość jest zjawiskiem trwałym i w miarę jednorodnym.	Dr hab. Andrzej Gil
	Opis realizowanych prac	Kwerenda biblioteczna i internetowa, wyjazdy studyjne.	
	Opis najważniejszych osiągnięć	Rozpoznanie problematyki polskiej mniejszości etnicznej w państwach poradzieckich, stworzenie bazy danych.	
	Wykorzystanie uzyskanych wyników	Wykorzystanie w analizach i ekspertyzach na potrzeby administracji państwowej i samorządowej, w dydaktyce i w pracy naukowej.	
12.	Tytuł zadania	Migracje a bezpieczeństwo w Rosji	Osoba odpowiedzialna
	Cel badania	Celem zadania jest próba znalezienia odpowiedzi na pytanie na ile postępująca „sekurytyzacja” migracji międzynarodowych w Rosji oraz innych krajach Europy Wschodniej jest odpowiedzią państwa na wzrastające dążenie do kontroli , a na ile wynika z rzeczywistych problemów związanych z napływem imigrantów, takich jak rozrost szarej strefy czy erupcja nacjonalizmu i ksenofobii.	Dr Marta Jaroszewicz
	Opis realizowanych	Temat nie został zrealizowany ze względu na rozwiązanie stosunku pracy z p. dr Martą Jaroszewicz	

	prac		
	Opis najważniejszych osiągnięć		
	Wykorzystanie uzyskanych wyników		
13.	Tytuł zadania	Unia Europejska wobec migracji wewnętrznych i zewnętrznych	Osoba odpowiedzialna
	Cel badania	Celem badania jest przebadanie różnego typu migracji dotyczących Unii Europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem: - migracji zewnętrznych – związanych niekiedy z kolonialnym dziedzictwem poszczególnych państw unijnych, - migracji wewnętrznych – powiązanych z poszukiwaniem miejsc pracy i lepszej egzystencji zazwyczaj obywateli państw "nowej Unii" (ten typ ma charakter dwojaki: czasowy i stały), - emigracji do państw trzecich, na przykład USA lub byłych kolonii (państwa Ameryki Południowej i Środkowej).	Dr Marta Jaroszewicz
	Opis realizowanych prac	Temat nie został zrealizowany ze względu na rozwiązanie stosunku pracy z p. dr Martą Jaroszewicz	
	Opis najważniejszych osiągnięć		
	Wykorzystanie uzyskanych wyników		
14.	Tytuł zadania	Historycy rosyjscy – profesorowie Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego (1869–1915)	Osoba odpowiedzialna
	Cel badania	– Zbadanie grona rosyjskich historyków Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego, nakreślenie portretu zbiorowego tego środowiska, analiza ich dorobku dydaktycznego i spuścizny naukowej, – Temat pozwoli na przełamanie funkcjonujących stereotypów, ukazujących Rosjan w Warszawie po powstaniowej wyłącznie jako narzędzia systemu rasyfikacji. Niejednokrotnie rosyjscy uczeni wchodzili w kontakty naukowe z historykami polskimi, a ich postawy były często odległe od oficjalnego kursu.	Dr Hanna Bazhenova
	Opis realizowanych prac	- Kwerenda materiałów w bibliotekach i archiwach na Ukrainie, w Polsce, Stanach Zjednoczonych, a mianowicie w Harvard University Libraries (luty-czerwiec 2014 r.), Bibliotece Historycznej w Kijowie (czerwiec, grudzień 2014 r.), Bibliotece Kijowskiego Państwowego Uniwersytetu im. Tarasa Szewczenki (czerwiec, grudzień 2014 r.), Instytucie rękopisu Narodowej Biblioteki Ukrainy im. Włodzimierza Wiernadskiego w Kijowie (czerwiec 2014 r.), Bibliotece Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (lipiec 2014 r.), Bibliothèque nationale de France w Paryżu (wrzesień-listopad 2014 r.), Bibliothèque universitaire des langues et civilisations w Paryżu (październik-listopad 2014 r.), Bibliothèque de l'Institut d'études slaves w Paryżu (październik-listopad 2014 r.), Bibliothèque de la Fondation maison des sciences de l'homme w Paryżu (październik-listopad 2014 r.) oraz w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego (listopad 2014 r.). - Przygotowanie do druku rozprawy doktorskiej pt. „Środowisko historyków Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego (1869–1915)”; napisanie kilku artykułów dotyczących dziejów warszawskiej uczelni i udział w konferencjach.	
	Opis najważniejszych osiągnięć	1. 24 stycznia 2014 r. – obrona rozprawy doktorskiej pt. „Środowisko historyków Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego (1869–1915)” na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II. Dyplom z wyróżnieniem. 2. Staż naukowy w Ukrainian Research Institute, Harvard University (01.02.2014–16.06.2014). Eugene and Daymel Shklar Research Fellow.	

		<p>3. Staż naukowy w Institut d'études slaves (Paryż) umożliwiony przez Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, Centre d'études franco-russe de Moscou oraz Fondation maison des sciences de l'homme (16.09 – 17.11.2014).</p> <p>4. 19th Annual World Convention of the Association for the Study of Nationalities, zorganizowana przez Harriman Institute, Columbia University (24.04.2014–26.04.2014 r., Nowy York). W ramach tego zjazdu zaprezentowałam referat zatytułowany „Warsaw Imperial University as the Instrument of National Policy of the Russian Empire on the Territory of Partitioned Poland (1869–1915)”.</p> <p>5. W ramach seminariów z ukrainistyki (Ukrainian Studies), które organizuje Harvard Ukrainian Research Institute, wygłosiłam w Harvard University wykład publiczny (public talk) na temat „Historians of the Warsaw Imperial University: Border Identity Formation and Scholarly Careers”. 28.04.2014.</p>	
	Wykorzystanie uzyskanych wyników	<p>Książka</p> <p>- А. Ю. Баженова, Историки Императорского Варшавского университета 1869–1915: просвещение, наука, политика: монография, Люблин: Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, 2014, 408 s. ISBN 978-83-60695-80-7.</p> <p>Artykuły</p> <p>- H. Bazhenova, Cesarski Uniwersytet Warszawski w polskiej i rosyjskiej tradycji historycznej oraz w opiniach współczesnej historiografii, [w:] Akademe nauk. Uniwersytety. Organizacje nauki: Polsko-rosyjskie relacje w sferze nauki XVIII–XX w = Академии наук. Университеты. Научные учреждения: Польско-российские отношения в сфере науки XVIII–XX вв., red. L. Zasztowt, Warszawa: Instytut Historii Nauki PAN, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, 2013, s. 573–586.</p> <p>- А. Ю. Баженова, Образ Императорского Варшавского университета в российской и польской историографической традиции, [w:] Россия и Польша: память империй, империя памяти. Коллективная монография, отв. ред. Д. Л. Спивак, Санкт-Петербург: Эйдос, 2013, s. 195–210.</p> <p>- H. Bazhenova, Rosyjska profesura w polskim kraju. Historycy Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego i ich poglądy na temat historii Polski, [w:] Myślą i słowem. Polsko-rosyjski dyskurs ideowy XIX wieku, pod red. Ł. Adamskiego i S. Dębskiego, Warszawa: Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, 2014, s. 453–472.</p>	
15.	Tytuł zadania	Dwudziestowieczna poezja polityczna i okolicznościowa w Europie Środkowo-Wschodniej	Osoba odpowiedzialna
	Cel badania	Realizacja tematu będzie polegać na próbie dokonania interpretacji, bądź reinterpretacji, utworów dwudziestowiecznych twórców środkowoeuropejskich pod kątem obecności wątków (inspiracji) politycznych lub przykładów bezpośredniego sterowania literaturą przez ośrodki polityczne. Temat wpisuje się w nurt krytyki literackiej badającej interferencje zachodzące między literaturą a polityką.	Mgr Paweł Jarosz
	Opis realizowanych prac	<ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadzono kwerendę biblioteczną (Warszawa, Kraków, Poznań, Lublin) - Przygotowano korpus tekstów w formie antologii - Przygotowano do druku artykuł poświęcony poezji okresu stanu wojennego - Przygotowano materiały do prowadzenia wykładu dotyczącego dwudziestowiecznej poezji politycznej w Europie Środkowo-Wschodniej. 	
	Opis najważniejszych osiągnięć	Na podstawie przeprowadzonych badań zdefiniowano na nowo pojęcie poezji okolicznościowej, dostosowano terminologię w tym zakresie do potrzeb opisu rzeczywistości dwudziestowiecznej. Dokonano próby aksjologii zjawiska poezji politycznej. Powstała przy okazji badań antologia tekstów jest świadectwem mocnego oddziaływania na styku	

		literatury i polityki w XX i XXI wieku. Opublikowano artykuł: Obsesja historii. O pewnym aspekcie twórczości Jana Polkowskiego (Roczniki IESW, zeszyt 3/2013, ss. 17.	
	Wykorzystanie uzyskanych wyników	Wyniki prezentowane były na autorskim konwersatorium poświęconym analizie utworów literackich prowadzonym na studiach podyplomowych (Wydział Nauk Humanistycznych KUL), będą one również częścią powstającej właśnie rozprawy doktorskiej (seminarium prof. Andrzeja Tyszczyka: Teoria i filozofia literatury) a później publikacji monograficznej poświęconej europejskiej formacji modernistycznej.	
16.	Tytuł zadania	Współczesne metody badawcze w zakresie nauk historycznych, społecznych i politycznych: historia mówiona	Osoba odpowiedzialna
	Cel badania	Przygotowanie monografii ujmującej całościową analizę jednego z najważniejszych narzędzi badawczych współczesnej humanistyki, jaką jest tzw. oral history. Ten dział badań wykorzystywany współcześnie zarówno w historii, jak i w naukach społecznych i politycznych jest świetnie rozwinięty w Europie Zachodniej i Stanach Zjednoczonych, zaś o wiele słabiej znany w Polsce. Monografia p. Agaty Stolarz, powstała na bazie jej rozprawy doktorskiej, ma walor pionierski i silnie wzmacnia nurt refleksji teoretycznej w ramach badań prowadzonych przez IEŚW.	Dr Agata Stolarz
	Opis realizowanych prac	Kwerendy biblioteczne prowadzone w Bibliothèque nationale de France w Paryżu, w Biblioteca nazionale di Italia, centrale di Roma oraz w Bibliotece Narodowej w Warszawie, jak również kwerendy w ośrodkach archiwalnych jak np.: Brama Grodzka Teatr NN w Lublinie oraz autorski projekt pt.: Historia mówiona Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, pozwoliły na zgromadzenie obszernego materiału źródłowego i bibliograficznego, zaś w kolejności na napisanie rozprawy doktorskiej, będącej próbą syntezy historii mówionej, w odniesieniu do współczesnych prądów w metodologii nauk humanistycznych. Szczegółowe pytania, na które udzielono odpowiedzi, dotyczą procesu poznawczego związanego z historią mówioną, problemu doświadczenia historii mówionej, zagadnień pamięci indywidualnej i zbiorowej, narracji (indywidualnej i historycznej) oraz tożsamości. W ramach prac nad monografią skonfrontowano teoretyczne ustalenia współczesnej humanistyki, w tym zwłaszcza z dziedziny historii i socjologii, z materiałem źródłowym oraz indywidualnym doświadczeniem badawczym (realizacja projektu; rozmowy z uczestnikami, świadkami minionych wydarzeń), co pozwoliło na rewizję dotychczasowych poglądów na temat oral history oraz związanego z nią postępowania badawczego. Zwrócono uwagę na udział historyka w tworzeniu źródła wiedzy o przeszłości (dzięki odwołaniu się do metodologii performatyki), a także na gatunkowość tekstów autobiograficznych – historii opowiadanych, powstałych dzięki metodzie historii mówionej opisaney w rozprawie. Zaproponowano również określony sposób wykorzystania potencjału historii opowiadanych, odnosząc się do mikrohistorii, historii życia codziennego, zwłaszcza w ujęciu niemieckim, a także histoire croisée, a więc wieloperspektywicznego podejście porównawczego, pozwalającego na nowo przemyśleć relacje i stosunki społeczne, a tym samym na np. redefinicję stereotypów.	
	Opis najważniejszych osiągnięć	Na podstawie opisanych wyżej badań został wypracowany określony model historii mówionej, który może stanowić punkt wyjścia zarówno dla praktyki jak i teorii <i>oral history</i> . W rozprawie zaprezentowano model postępowania badawczego jak i wzorce interpretacji i analizy opowieści o przeszłości. Ponadto rozprawa stanowi syntezę współczesnych prądów w metodologii nauk humanistycznych, prezentując szerokie spektrum rozważań pochodzących z	

		różnych tradycji i środowisk badawczych, mogących znaleźć zastosowanie w badaniach prowadzonych przez IEŚW. Przykładem tego są wnioski zawarte w pracy na temat tożsamości, które można z powodzeniem przenieść z płaszczyzny indywidualnej na zbiorową, jak np. dyskurs środkowoeuropejski czy też europejski.	
	Wykorzystanie uzyskanych wyników	<p>Prowadzone badania zostały wykorzystane przede wszystkim w rozprawie doktorskiej pt.: "<i>Dzielenie się pamięcią. Pomiędzy praktyką a teorią historii mówionej</i>", obronionej 24 stycznia 2014 r., Wnioski zawarte w rozprawie, dzięki upowszechnieniu w publikacjach i wystąpieniach konferencyjnych, mogą znaleźć zastosowanie w szeregu projektów historii mówionej, wpływając na ich jakość.</p> <p>Upowszechnienie wyników:</p> <p><u>Publikacje:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> - Podróż do Mezeritch. O doświadczeniu historii mówionej, „Wrocławski Rocznik Historii Mówionej”, r. 4, 2014, ss. 71-87. - Wojsko, płeć i historia mówiona. O „kobiecych” opowieściach o doświadczeniu walki w czasie drugiej wojny światowej, „Rocznik Antropologii Historii”, nr 2: „Historia i płeć”, 2014. <p><u>Wystąpienia konferencyjne:</u></p> <p>- Museum as a memorial? The curious case of Musée du quai Branly, konferencja: Memorials in the Age of the Anthropocene, 16-17 październik, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Centrum Kultury Zamek, Poznań.</p> <p>- Oral history and the Human Right to Oblivion, konferencja: Third Annual Conference of the Dialogues on Historical Justice and Memory Network Conference theme: Human Rights and Memory, 4-6 grudnia 2014, Lund University, Szwecja</p>	
17.	Tytuł zadania	Polityka państw Europy Środkowo-Wschodniej wobec regionu Kaukazu i Azji Centralnej	Osoba odpowiedzialna
	Cel badania	W związku z pojawieniem się, po wejściu Polski do Unii Europejskiej, nowej jakości jeśli chodzi o badania wschodnie, istnieje pilna potrzeba dokonania interdyscyplinarnej, pogłębionej analizy sytuacji państw Kaukazu i Azji Centralnej. Znajomość problematyki wschodniej jest podstawą przeorientowania polityki zagranicznej Polski jako członka Unii Europejskiej i stworzenia dojrzałej wizji polskiego członkostwa w UE. Po rozszerzeniu UE zmienił się układ sił w Europie Środkowo-Wschodniej, tym samym granica wschodnia Wspólnoty przesunęła się na Wschód, włączając państwa UE w problematykę Kaukazu i Azji Centralnej.	Dr hab. Tomasz Stępniewski
	Opis realizowanych prac	Opracowanie literatury tematu oraz przygotowanie tekstów do publikacji i wystąpień konferencyjnych.	
	Opis najważniejszych osiągnięć	Poznanie mechanizmów wpływających na kształt polityki państw Europy Środkowo-Wschodniej wobec regionu Kaukazu i Azji Centralnej.	
	Wykorzystanie uzyskanych wyników	Wykorzystanie w ekspertyzach dla organów administracji publicznej oraz w procesie dydaktycznym.	
18.	Tytuł zadania	Europa Środkowo-Wschodnia i Rosja we współczesnej zachodniej historiografii	Osoba odpowiedzialna
	Cel badania	Zasadniczym celem realizacji zadania jest śledzenie bieżącej i nowszej (z ostatnich lat) literatury naukowej i treści czasopism naukowych, zwłaszcza obszaru anglojęzycznego (Wielka Brytania, Stany Zjednoczone), ale też innych krajów	Dr hab. Mirosław Filipowicz

		Europy.	
	Opis realizowanych prac	W oparciu o bazy dostępu do pełnej treści czasopism, jak JSTOR, EBSCO i Project Muse, zgromadzono kilkaset tekstów poświęconych historii Rosji i Europy Środkowo-Wschodniej. Teksty te zostały uporządkowane według tematyki i miejsca publikacji, są obecnie przedmiotem analizy.	
	Opis najważniejszych osiągnięć	Dzięki zakupowi dostępu do Project Muse, IESW jest jedną z nielicznych polskich instytucji naukowych posiadających pełnotekstowy dostęp do najciekawszych zachodnich pism poświęconych dziejom Rosji (Kritika. Explorations in Russian and Eurasian Studies), ale też pism rosyjskich, w których często publikują autorzy zachodni (Ab Imperio). Udało się nam również uzyskać dostęp do całości <i>Cahiers du monde russe</i> , najpoważniejszego francuskiego periodyku poświęconego dziejom Rosji. Starsze numery były dostępne w nielicznych, najlepszych bibliotekach naukowych kraju, ale obecnie bazy danych są jedynym gwarantem dostępu do bieżących numerów.	
	Wykorzystanie uzyskanych wyników	Archiwum, zgromadzone dzięki kwerendzie, jest systematycznie wykorzystywane w bieżących pracach naukowych prowadzonych przez IESW, w tym zwłaszcza w projekcie „Polska-Rosja: czy fatalizm wrogości? O nowe ujęcie historii”. Materiały wykorzystano również przy analizie dorobku naukowego Oskara Haleckiego i jego idei Europy Środkowo-Wschodniej. Osobną wartość ma wykorzystanie tekstów przez pracowników naukowych Instytutu przy zajęciach dydaktycznych ze studentami i doktorantami.	
19.	Tytuł zadania	Rosjanie w Polsce w XIX wieku (do 1918 r.). Problem postaw i ról.	Osoba odpowiedzialna
	Cel badania	Głównym celem programu jest wskazanie na zróżnicowanie postaw Rosjan, co powinno osłabiać funkcjonujące zarówno społecznie, jak i w literaturze naukowej stereotypy.	Dr Anna Bazhenova
	Opis realizowanych prac	- Kwerenda materiałów w bibliotekach i archiwach na Ukrainie, w Polsce, Stanach Zjednoczonych, a mianowicie w Harvard University Libraries (lutyczewiec 2014 r.), Bibliotece Historycznej w Kijowie (czewiec, grudzień 2014 r.), Bibliotece Kijowskiego Państwowego Uniwersytetu im. Tarasa Szewczenki (czewiec, grudzień 2014 r.), Instytucie rękopisu Narodowej Biblioteki Ukrainy im. Włodzimierza Wiernadskiego w Kijowie (czewiec 2014 r.), Bibliotece Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (lipiec 2014 r.), Biblioth�que de l'Institut de France w Paryżu (wrzesień 2014 r.), Bibliothèque nationale de France w Paryżu (wrzesień-listopad 2014 r.), Bibliothèque universitaire des langues et civilisations w Paryżu (październik-listopad 2014 r.), Bibliothèque de l'Institut d'études slaves w Paryżu (październik-listopad 2014 r.), Bibliothèque de la Fondation maison des sciences de l'homme w Paryżu (październik-listopad 2014 r.) oraz w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego (listopad 2014 r.). - Przygotowanie do druku rozprawy doktorskiej pt. „Środowisko historyków Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego (1869–1915)”; napisanie artykułów i udział w konferencjach.	
	Opis najważniejszych osiągnięć	1. 24 stycznia 2014 r. – obrona rozprawy doktorskiej pt. „Środowisko historyków Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego (1869–1915)” na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II. Dyplom z wyróżnieniem. 2. Staż naukowy w Ukrainian Research Institute, Harvard University (01.02.2014–16.06.2014). Eugene and Daymel Shklar Research Fellow. 3. Staż naukowy w Institut d'�tudes slaves (Paryż) umożliwiony przez Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, Centre d'�tudes franco-russe de Moscou oraz Fondation maison des sciences de l'homme (16.09 – 17.11.2014). 4. 19th Annual World Convention of the Association for the Study of Nationalities, zorganizowana przez Harriman Institute, Columbia University (24.04.2014–26.04.2014 r., Nowy York). W ramach tego zjazdu zaprezentowałam referat zatytułowany „Warsaw Imperial University as the Instrument of National Policy of the Russian Empire on the Territory of Partitioned Poland (1869–1915)”.	

		5. W ramach seminariów z ukrainistyki (Ukrainian Studies), które organizuje Harvard Ukrainian Research Institute, wygłosiłam w Harvard University wykład publiczny (public talk) na temat „Historians of the Warsaw Imperial University: Border Identity Formation and Scholarly Careers”. 28.04.2014.	
	Wykorzystanie uzyskanych wyników	<p>Książka</p> <p>- A. Ю. Баженова, Историки Императорского Варшавского университета 1869–1915: просвещение, наука, политика: монография, Люблин: Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, 2014, 408 s. ISBN 978-83-60695-80-7.</p> <p>Artykuły</p> <p>- H. Bazhenova, Cesarski Uniwersytet Warszawski w polskiej i rosyjskiej tradycji historycznej oraz w opiniach współczesnej historiografii, [w:] Akademe nauk. Uniwersytety. Organizacje nauki: Polsko-rosyjskie relacje w sferze nauki XVIII–XX w = Академии наук. Университеты. Научные учреждения: Польско-российские отношения в сфере науки XVIII–XX вв., red. L. Zasztowt, Warszawa: Instytut Historii Nauki PAN, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, 2013, s. 573–586.</p> <p>- A. Ю. Баженова, Образ Императорского Варшавского университета в российской и польской историографической традиции, [w:] Россия и Польша: память империй, империя памяти. Коллективная монография, отв. ред. Д. Л. Спивак, Санкт-Петербург: Эйдос, 2013, s. 195–210.</p> <p>- H. Bazhenova, Rosyjska profesura w polskim kraju. Historycy Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego i ich poglądy na temat historii Polski, [w:] Myślą i słowem. Polsko-rosyjski dyskurs ideowy XIX wieku, pod red. Ł. Adamskiego i S. Dębskiego, Warszawa: Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, 2014, s. 453–472.</p>	
20.	Tytuł zadania	Etnopolityka Chin w XX-XXI wieku	Osoba odpowiedzialna
	Cel badania	<p>Celem badania jest prezentacja polityki Chin w ciągu ostatniego wieku wobec mniejszości narodowych i etnicznych z uwzględnieniem trzech aspektów:</p> <p>1) aspekt wewnętrzny: ma na celu asymilację państwową mniejszości (Mongołowie) lub jej sinizację (Tybetańczycy)</p> <p>2) istotny w stosunkach dwu- lub wielostronnych: ma na celu traktować mniejszość jako środek oddziaływania na państwo, gdzie naród mniejszościowy stanowi element rządzący (Tadżykowie)</p> <p>3) mniejszość chińska jako element wpływu (Syberia, Azja Południowo-Wschodnia)</p>	Dr hab. Andrzej Gil
	Opis realizowanych prac	Kwerenda biblioteczna, internetowa oraz medialna, nawiązanie kontaktów naukowych.	
	Opis najważniejszych osiągnięć	Przygotowanie korpusu podstawowej literatury; stworzenie bazy danych.	
	Wykorzystanie uzyskanych wyników	Przygotowanie konspektów wystąpień oraz publikacji; ekspertyzy dla zainteresowanych osób i instytucji, wykorzystanie w dydaktyce.	
21.	Tytuł zadania	Współpraca w ramach Grupy Wyszehradzkiej + Bałkany Zachodnie (V4 + Bałkany Zachodnie)	Osoba odpowiedzialna
	Cel badania	<p>Badania skoncentrowane na:</p> <p>- przekazywaniu doświadczeń między państwami V4 i partnerami z obszaru Bałkanów Zachodnich</p>	Dr Anna Visvizi

		<ul style="list-style-type: none"> - analizie i rekomendacji na rzecz rozwoju współpracy regionalnej (CEFTA, RCC, IPA CBC); - współpracy sektorowej, np. gospodarka, ochrona środowiska, rolnictwo, przemysł. - współpracy naukowej i realizacji wspólnych projektów badawczych w ramach V4 + Bałkany Zachodnie. 	
	Opis realizowanych prac	<p>Kwerenda biblioteczna Wywiady Nawiązanie kontaktów naukowych w regionie V4 i poza nim</p>	
	Opis najważniejszych osiągnięć	<p><u>Rocznik IESW:</u> Jakub Olchowski, Tomasz Stępniewski, Bartosz Bojarczyk, Alina Sobol (red.) Bosnia and Herzegovina and the Western Balkans, Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej 12 (2014) Zeszyt 3</p> <p><u>Ekspertyza dla MSZ:</u> Visvizi, A. (2014) Przyszłość V4 w świetle rozbieżności stanowisk względem Ukrainy, Ekspertyza dla MSZ nt. perspektyw dalszego rozwoju współpracy w ramach Grupy Wyszehradzkiej, grudzień 2014, Lublin-Warszawa 2014.</p> <p><u>Projekty badawcze:</u> IESW i jego badacze zaproszeni zostali do udziału w projektach badawczych dotyczących w/w tematyki; Złożono wnioski (w ramach puli OPUS) do NCN;</p>	
	Wykorzystanie uzyskanych wyników	Wyniki badań w postaci opublikowanych artykułów naukowych mogą być wykorzystane przez nauczycieli akademickich w procesie dydaktycznym (jako pomoc dla studentów) oraz w formułowaniu ekspertyz, których adresatami były m.in. instytucje centralne.	
22.	Tytuł zadania	Partnerstwo Wschodnie i stosunki Unii Europejskiej z Federacją Rosyjską: rola Grupy Wyszehradzkiej	Osoba odpowiedzialna
	Cel badania	<p>Badania skoncentrowane na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialogu politycznym, w tym analizie szerszych trendów politycznych w regionie (wsparcie dla integracji z UE, wpływ potencjalnej integracji w ramach Unii Eurazjatyckiej dla stosunków tych państw z UE itp.), - kwestiach energetycznych, - kwestiach społecznych (mobilność), - współpracy sektorowej (np. gospodarka, bezpieczeństwo), - zaleceniach dotyczących rozwoju stosunków: Grupa Wyszehradzka-państwa Partnerstwa Wschodniego. 	Dr hab. Tomasz Stępniewski
	Opis realizowanych prac	Opracowanie literatury tematu oraz przygotowanie tekstów do publikacji i wystąpień konferencyjnych.	
	Opis najważniejszych osiągnięć	Kwerenda biblioteczna, internetowa oraz medialna, nawiązanie kontaktów naukowych oraz prezentacja częściowych wyników badań na konferencji UACES w Cork, Irlandia, wrzesień 2014 r.	
	Wykorzystanie uzyskanych wyników	Wykorzystanie w ekspertyzach dla organów administracji publicznej oraz w procesie dydaktycznym.	

Tematy badawcze zgłoszone we wniosku restrukturyzacyjnym na 2014 r.:

1. Nacjonalizmy w Europie Wschodniej: podobieństwa i różnice

Cel realizacji zadania:

- zlokalizowanie i zdefiniowanie różnych wariantów nacjonalizmów w Europie Środkowo-Wschodniej;
- klasyfikacja nacjonalizmów ze względu na charakter społeczny i polityczny;
- opis stopnia organizacji, celów i metod postępowania, zakorzenienia w tkance społecznej.

Metoda badawcza:

- analiza literatury przedmiotu, prasy i zasobów Internetu;
- wyjazdy studyjne.

Osiągnięte efekty naukowe i praktyczne:

- zainicjowanie prac nad Atlase nacjonalizmu w Europie Środkowo-Wschodniej;
- stworzenie koncepcji bazy danych o organizacjach nacjonalistycznych;
- wykorzystanie wyników badań w ramach przygotowywanych ekspertyz, a także w publikacjach ogłoszonych i przygotowanych do druku w „Roczniku IESW”.

2. Historia jako narzędzie w polityce na przykładzie Rosji i wybranych państw Europy Wschodniej

Cel realizacji zadania:

- ogląd polityki historycznej analizowanych państw;
- analiza stopnia zależności polityki od historii i historii od polityki w ww. państwach;
- analiza instrumentalizacji historii w polityce ww. państw.

Metoda badawcza:

- analiza zgromadzonej literatury przedmiotu, a także publikacji prasowych i internetowych;
- analiza treści medialnych (telewizja, radio);
- wywiady.

Osiągnięte efekty naukowe i praktyczne:

- zgromadzenie obszernego materiału pozwalającego na utworzenie katalogu głównych zagadnień historycznych w polityce poszczególnych państw;
- wykorzystanie zgromadzonego materiału w pracach nad projektem „Polska-Rosja: czy fatalizm wrogości? O nowe ujęcie historii”;
- zamówienie u ekspertów rosyjskich tekstów do „Rocznika IEŚW”.

3. II Wojna Światowa/Wielka Wojna Ojczyźniana jako element tożsamości narodowej w Europie Środkowo-Wschodniej i w przestrzeni postsowieckiej

Cel realizacji zadania:

- zwrócenie uwagi na bardzo różne pojmowanie II WS w Rosji, w obszarze postsowieckim i w państwach Europy Środkowo-Wschodniej;
- poznanie środków perswazji i oddziaływania społecznego elit politycznych ww. państw w odniesieniu do II WŚ/WWO;
- pokazanie wykorzystania symboliki II WŚ i WWO przy oddziaływaniu na bieżące nastroje społeczne i polityczne na wspomnianym obszarze.

Metoda badawcza:

- analiza literatury przedmiotu, prasy i Internetu;

- studia porównawcze nad koncepcjami muzeów upamiętniających II WŚ i WWO;
- analiza współczesnego dyskursu politycznego (przemówienia przywódców, treści podręczników itp.);
- wyjazdy studyjne.

Osiągnięte efekty naukowe i praktyczne:

- przygotowanie analizy porównawczej percepcji II WŚ i WWO na przykładzie wybranych muzeów II WŚ w regionie;
- wykorzystanie wyników prac w projekcie „Polska-Rosja: czy fatalizm wrogości? O nowe ujęcie historii”.

4. Europa i jej granice zewnętrzne i wewnętrzne we współczesnym dyskursie

Cel realizacji zadania:

- ukazanie miejsca Europy w układzie globalnym oraz jej podziałów wewnętrznych;
- ukazanie napięć i potencjalnych stref konfliktów w Europie;
- ukazanie obszarów wspólnoty ponad podziałami.

Metoda badawcza:

- analiza literatury przedmiotu, prasy i Internetu;
- wyjazdy studyjne;
- wywiady.

Osiągnięte efekty naukowe i praktyczne:

- poddanie ewaluacji klasycznych koncepcji historycznych dotyczących podziału Europy, w tym zwłaszcza koncepcji Oskara Haleckiego dotyczącej Europy Środkowo-Wschodniej, a także nośności tej koncepcji w obrębie idei Partnerstwa Wschodniego;
- przygotowanie artykułów naukowych w ww. zakresie;
- wykorzystanie wyników badań w ramach bieżących prac badawczych i projektów realizowanych przez IESW;
- ekspertyzy dla urzędów centralnych, samorządów i zainteresowanych instytucji: „Perspektywy dalszego rozwoju współpracy w ramach Grupy Wyszehradzkiej”.

5. Odrodzenie koncepcji eurazjatyckich we współczesnej refleksji rosyjskiej

Cel realizacji zadania:

- analiza wybranych koncepcji i ich zasięgu społecznego;
- analiza wpływu koncepcji na politykę FR;
- znaczenie koncepcji w budowaniu tożsamości narodowej;
- wychwycenie podobieństw i różnic różnych wariantów eurazjatyizmu.

Metoda badawcza:

- analiza literatury przedmiotu;
- analiza praktyki życia politycznego FR;
- wyjazdy studyjne.

Osiągnięte efekty naukowe i praktyczne:

- zgromadzenie obszernej literatury przedmiotu;
- przygotowanie artykułów naukowych i opinii o charakterze analitycznym;
- wykorzystanie wyników prac w projekcie „Polska-Rosja: czy fatalizm wrogości? O nowe ujęcie historii”, a także w publikacjach w „Roczniku IESW”.

STYCZEŃ

- 16 stycznia – artykuł autorstwa dr Anny Visvizi, zatytułowany *Social Innovation in the EU and the Black Sea Region: trends, challenges and opportunities*, ukazał się w zbiorze: *Empowering Civil Society in the Black Sea region: a tool for Innovative Social Change*, red. A. Korovesi, „Xenophon Paper”, no. 13, International Centre for Black Sea Studies (ICBSS), Athens, December 2013, ss. 77-87.
- 18 stycznia – ukazała się publikacja pod redakcją dr. Tomasza Stępniewskiego pt. *Religia i polityka na obszarze Europy Wschodniej, Kaukazu i Azji Centralnej*, Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, Wydawnictwo KUL, Lublin-Warszawa 2013, ss. 304.
- 24 stycznia – na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II odbyła się publiczna obrona rozpraw doktorskich pracowników naukowych Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej: mgr Agaty Stolarz (rozprawa pt. „Dzielenie się pamięcią. Pomiedzy praktyką a teorią historii mówionej”, napisana pod kierunkiem prof. Mirosława Filipowicza) oraz mgr Hanny Bazhenovej (rozprawa pt. „Środowisko historyków Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego, 1869-1915”, napisana pod kierunkiem prof. Mirosława Filipowicza). 19 lutego 2014 r. Rada Wydziału Nauk Humanistycznych KUL podjęła decyzję o nadaniu obu doktorantom stopnia naukowego doktora, w obu przypadkach przyznając wyróżnienie, zaś w przypadku p. Agaty Stolarz wnioskując też o zgłoszenie rozprawy do Nagrody Prezesa Rady Ministrów RP.
- 29 stycznia – ukazała się publikacja w języku rosyjskim pod redakcją prof. Andrzeja Gila i dr. Tomasza Stępniewskiego pt. *Перед выбором. Будущее Украины в условиях системной дестабилизации*, Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, Lublin-Lwów-Kijów 2013, ss. 351. Publikacja stanowi wynik współpracy naukowej Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej, Instytutu Nauk Politycznych i Spraw Międzynarodowych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Ukraińskiego Uniwersytetu Katolickiego we Lwowie oraz Instytutu Ukrainoznawstwa Narodowego Uniwersytetu im. Tarasa Szewczenki w Kijowie.
- 30 stycznia – artykuł dr Hanny Bazhenovej, zatytułowany *Cesarski Uniwersytet Warszawski w polskiej i rosyjskiej tradycji historycznej oraz w opiniach współczesnej historiografii*, ukazał się w publikacji: *Akademie nauk. Uniwersytety. Organizacje nauki: Polsko-rosyjskie relacje w sferze nauki XVIII-XX w. = Академии наук. Университеты. Научные учреждения: Польско-российские отношения в сфере науки XVIII-XX вв.*, red. Leszek Zasztowt, Instytut Historii Nauki PAN, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2013.

LUTY

- 1 lutego – artykuł dr Hanny Bazhenovej, zatytułowany *Образ Императорского Варшавского университета в российской и польской историографической традиции*, ukazał się w publikacji: *Россия и Польша: память империй / империя памяти. Коллективная монография*, отв. ред. Д. Л. Спивак, Эйдос, Санкт-Петербург 2013.

MARZEC

- 9 marca – ukazała się opublikowana w koedycji z Wydawnictwem KUL książka dr. Andrzeja Szabaciuka „*Rosyjski Ulster*”. *Kwestia chełmska w polityce imperialnej Rosji w latach 1865-1915*. Publikacja ta jest efektem szeroko zakrojonej kwerendy w archiwach i bibliotekach Rosji, Ukrainy,

Litwy, Białorusi i Polski i stanowi niewątpliwe novum w badaniach nad imperialną polityką caratu na przełomie XIX i XX wieku w związku z tzw. problemem unickim i kwestią chełmską.

- 31 marca – prof. Andrzej Gil wziął udział w międzynarodowej konferencji „Rosja Putina – Ukraina – Europa: geopolityka, bezpieczeństwo, gospodarka”, zorganizowanej przez Katedrę Studiów Wschodnich Instytutu Nauk Politycznych i Spraw Międzynarodowych KUL, Konrad Adenauer Stiftung oraz Ukraiński Uniwersytet Katolicki we Lwowie, w trakcie której wygłosił referat pt. „Krym i Rosja – połączenie czy zabór”.
- 31 marca – 3 kwietnia – z wizytą roboczą w Moskwie przebywała dwudziestoosobowa delegacja polskich naukowców i nauczycieli historii, realizująca projekt: „Polska-Rosja: czy fatalizm wrogości? O nowe ujęcie historii”. W ramach spotkania omówiono wyniki pierwszego etapu projektu oraz zaplanowano dalsze prace. Poza tym wykonawcy projektu mieli możliwość wizytowania lekcji historii w dwóch moskiewskich gimnazjach i szkole średniej. Wygłoszono również dwa referaty w Instytucie Historii Powszechnej Rosyjskiej Akademii Nauk: prof. Wiesław Caban (Kielce), „O polskim i rosyjskim postrzeganiu historii Polski końca XVIII i początku XIX wieku” (język polski z przekładem), dr Wiktor Iszczenko (Moskwa), „Międzynarodowe projekty edukacyjne Instytutu Historii Powszechnej RAN” (język rosyjski), oraz trzy wykłady w Wyższej Szkole Ekonomiki: prof. Joanna Schiller-Walicka (Warszawa), „Historia oświaty w Królestwie Polskim w XIX wieku: mity i stereotypy” (język rosyjski), dr Swietłana Mulina (Omsk), „Rola zesłania w kształtowaniu się wzajemnych wyobrażeń Rosjan i Polaków w XIX wieku” (język rosyjski), prof. Rafał Wnuk (Lublin), „Mit powojennego podziemia we współczesnej świadomości narodowej: Litwa, Łotwa, Estonia, Ukraina, Polska” (język polski z przekładem).

KWIECIEŃ

- 10-11 kwietnia – Wydział Politologii UMCS, Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, Koło Naukowe Badaczy Bliskiego Wschodu oraz Koło Naukowe Europy Środkowo-Wschodniej zorganizowały międzynarodową konferencję naukową pt. „Bośnia i Hercegowina w systemie międzynarodowym” (językiem roboczym konferencji był angielski). Konferencja odbyła się na Wydziale Politologii UMCS w Lublinie.
- 24-25 kwietnia – adiunkt IESW dr Hanna Bazhenova przebywała w Nowym Yorku na 19th Annual World Convention of the Association for the Study of Nationalities, zorganizowanym przez Harriman Institute, Columbia University. W ramach tego zjazdu dr Hanna Bazhenova zaprezentowała referat zatytułowany „Warsaw Imperial University as the Instrument of National Policy of the Russian Empire on the Territory of Partitioned Poland (1869-1915)”.
- 28 kwietnia – w ramach seminariów z ukrainistyki (Ukrainian Studies), które organizuje Harvard Ukrainian Research Institute, dr Hanna Bazhenova wygłosiła w Harvard University wykład publiczny (public talk) na temat „Historians of the Warsaw Imperial University: Border Identity Formation and Scholarly Careers”.

MAJ

- 15 maja – w koedycji z wydawnictwem Ukraińskiego Uniwersytetu Katolickiego we Lwowie ukazała się publikacja autorstwa profesorów Andrzeja Gila i Ihora Skoczylasa *Володимирсько-берестейська єпархія XI-XVIII століть: історичні нариси* (Львів 2013, ss. 288). Publikacja ta jest wynikiem wspólnych przedsięwzięć badawczo-wydawniczych obu instytucji.

- 19-20 maja – dr Hanna Bazhenova reprezentowała IEŚW na sympozjum „Crimea: Whose Homeland? On the Occasion of the 70th Anniversary of the Deportation of Crimean Tatars”, zorganizowanym przez Harvard Ukrainian Research Institute. Wśród uczestników sympozjum znaleźli się przedstawiciele Kanady, Stanów Zjednoczonych i Ukrainy, a mianowicie: Lubomyr Hajda, Vladyslav Hrynevych, Idil Izmirli, Kelly O’Neill, Victor Ostapchuk, Huseyin Oylupinar, Gennadi Poberezhny, Leonid Polyakov, Andras Riedlmayer, Yuri Shevchuk, Oxana Shevel, Greta Uehling i inni.
- 20 maja – ukazała się publikacja autorstwa profesorów Andrzeja Gila i Ihora Skoczylasa *Kościół wschodnie w państwie polsko-litewskim w procesie przemian i adaptacji: metropolia kijowska w latach 1458-1795* (Lublin 2014, ss. 684, il. 50, płyta CD), powstała w ramach grantu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego – Narodowy Program Rozwoju Humanistyki.
- 21 maja – prof. Andrzej Gil wziął udział w konferencji „Demokracja, wolny rynek, integracja. Europa 25 lat po przemianach 1989 roku”, zorganizowanej w Lublinie przez Katedrę Stosunków Międzynarodowych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, w trakcie której przedstawił referat „Europa Środkowo-Wschodnia – geneza, tożsamość, przyszłość” w ramach panelu „Idea Europy Środkowo-Wschodniej w dobie globalizacji: szanse, wyzwania, zagrożenia”.
- 23 maja – prof. M. Filipowicz wziął udział w jubileuszowej konferencji GFPS w Warszawie jako uczestnik panelu pt. „Rola organizacji pozarządowych w demokratyzacji Europy Środkowej i Wschodniej”. GFPS to obchodząca już trzydziestolecie organizacja pozarządowa, mająca obecnie swoje oddziały w Niemczech, Polsce i Czechach. Wśród jej patronów honorowych jest prof. Władysław Bartoszewski.
- 29 maja – prof. Andrzej Gil na zaproszenie Instytutu Historii Sztuki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II wygłosił wykład zatytułowany „Cerkiew na pograniczach czasu i przestrzeni. Metropolia kijowska od X do XVIII wieku”.

CZERWIEC

- 2 czerwca – ukazała się publikacja pod redakcją dr. Bartosza Józwika i dr. Tomasza Stępniewskiego: „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, Rok 11 (2013), Zeszyt 6, pt. *Central and Eastern Europe: convergence, integration and security*.
- 2 czerwca – we współpracy z Wydawnictwem KUL w ramach serii „Studia Wschodnie Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej” ukazała się publikacja *Ислам на Северном Кавказе: история и вызовы современности* (Люблин-Майкоп 2014), pod redakcją Maliki Arsanukajewej, Andrzeja Gila i Andrzeja Szabaciuka.
- 9 czerwca – ukazała się książka pt. *Eastern Poland. Development challenges* pod redakcją dr. Bartosza Józwika i dr. Mariusza Sagana. Publikacja stanowi naukowy opis szerokiego spektrum zjawisk zachodzących w badanym regionie i mających istotny wpływ na jego rozwój. Przybliży czytelnikowi charakter i specyfikę tego obszaru w kontekście zarówno możliwych do realizacji polityk wspierających rozwój (zarówno ze strony UE, jak też władz krajowych), jak też obecnie podejmowanych już działań w tym zakresie.
- 10 czerwca – artykuł dr Hanny Bazhenovej, zatytułowany *Rosyjska profesura w polskim kraju. Historycy Cesarzowskiego Uniwersytetu Warszawskiego i ich poglądy na temat historii Polski*, ukazał się w publikacji: *Myśl i słowem. Polsko-rosyjski dyskurs ideowy XIX wieku*, red. Łukasz Adamski i Sławomir Dębski, Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, Warszawa 2014.

- 11-13 czerwca – dr Hanna Bazhenova reprezentowała IEŚW podczas konferencji „States, Peoples, Languages: Comparative Political History of Ukrainian, 1863-2013”, która została zorganizowana przez Harvard Ukrainian Research Institute. Wśród uczestników konferencji znaleźli się przedstawiciele uniwersytetów i instytutów naukowo-badawczych Austrii, Chorwacji, Estonii, Finlandii, Izraelu, Kanady, Kazachstanu, Nowej Zelandii, Rosji, Stanów Zjednoczonych, Szwajcarii, Szwecji, Ukrainy, Węgier, Wielkiej Brytanii i Włoch, a mianowicie: Dominique Arel, Timothy Colton, Michael S. Flier, Andrea Graziosi, Robert Greenberg, Lubomyr Hajda, Alexei Miller, Michael Moser, Serhii Plokhii, Johannes Remy, Patrick Sériot, Oxana Shevel, Yuri Shapoval, Roman Szporluk i inni.
- 1 lutego – 16 czerwca – adiunkt IEŚW dr Hanna Bazhenova odbyła staż naukowy w Ukrainian Research Institute, Harvard University. W trakcie stażu uczęszczała na wykłady i seminaria profesorów Timothy’ego Coltona i Davida Armitage, jak również brała udział w seminariach, okrągłych stołach i konferencjach organizowanych przez Ukrainian Research Institute i Davis Center for Russian and Eurasian Studies.
- 16-17 czerwca – prof. Andrzej Gil wziął udział w międzynarodowej konferencji „Polska, Ruś i Węgry w X-XIV wieku w stosunkach międzynarodowych”, zorganizowanej w Warszawie przez Instytut Historii PAN we współpracy z Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy i Studium Europy Wschodniej UW, podczas której wygłosił referat „Polityka kościelna Daniela Romanowicza”.
- 16-17 czerwca – prof. Mirosław Filipowicz, dyrektor IEŚW, i Andrzej Deryło, zastępca dyrektora IEŚW, przebywali w Opolu, gdzie wzięli udział w spotkaniu z Radą Główną Instytutów Badawczych oraz w obchodach osiemdziesięciolecia Instytutu Śląskiego. Uczestniczyli także w międzynarodowej konferencji naukowej pt. „Rola i miejsce instytutów humanistycznych w systemie nauki polskiej i europejskiej”. Prof. M. Filipowicz wystąpił w panelu zatytułowanym „Europejska przestrzeń naukowa”.
- 18 czerwca – prof. Andrzej Gil wziął udział w prezentacji książki *Kościół wschodnie w państwie polsko-litewskim w procesie przemian i adaptacji: metropolia kijowska w latach 1458-1795* (Andrzej Gil, Ihor Skoczylas, Lublin-Lwów 2014), odbywającej się na Ukraińskim Uniwersytecie Katolickim we Lwowie.
- 18-22 czerwca – prof. Mirosław Filipowicz przebywał w Moskwie, gdzie spotkał się z prof. Leonidem Gorizontowem z Instytutu Historii Powszechnej RAN i prof. Aleksiejem Riabininem z Wyższej Szkoły Ekonomiki. Przedmiotem rozmów było zaawansowanie polsko-rosyjskich prac nad programem „Polska-Rosja: czy fatalizm wrogoci? O nowe ujęcie historii”.
- 22-27 czerwca – z wizytą w Lublinie przebywała Irene E. Pipes, prezydent American Association for Polish-Jewish Studies. Pani Pipes złożyła wizytę w IEŚW, zapoznała się z jego dorobkiem i bieżącymi pracami, a następnie wraz z prof. M. Filipowiczem zwiedziła Teatr NN.
- 26 czerwca – prof. Mirosław Filipowicz wziął udział w posiedzeniu Polsko-Niemieckiej Fundacji na rzecz Nauki, które odbywało się gościnnie na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II. Prof. M. Filipowicz wystąpił w II Sesji, poświęconej polsko-niemieckiej współpracy naukowej na uczelniach Polski wschodniej i perspektywom współpracy naukowej ze wschodnimi sąsiadami Polski.
- 27 czerwca – Tomasz Stępniewski uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk społecznych w zakresie nauk o polityce w Instytucie Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie.

SIERPIEŃ

- 21-22 sierpnia – Instytut Europy Środkowo-Wschodniej i Instytut Filologii Angielskiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II zorganizowały konferencję pt. „The Fourth Central European Conference in Linguistics for Postgraduate Students” (CECIL’S 4).

WRZESIEŃ

- 1-3 września – dr Anna Visvizi uczestniczyła w 44 Dorocznej Konferencji UACES (University Association of European Studies), która odbyła się w Cork w Irlandii. Podczas konferencji moderowała panel pt. „The Central and Eastern European Countries (CEEs): Security Implications of the Eurozone Crisis” oraz wygłosiła referat „Poland’s Eurozone entry strategy as a case in managing differentiated integration in the post-crisis EU”.
- 17 września – prof. Andrzej Gil wziął udział w konferencji naukowej w 25-lecie nawiązania stosunków dyplomatycznych pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Stolicą Apostolską „Dyplomacja papieska a Rzeczpospolita na przestrzeni dziejów”, zorganizowanej przez Instytut Badań nad Dziedzictwem Kulturowym Europy (Białystok) i Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, podczas której wygłosił referat zatytułowany „Nuncjusz Girolamo Grimaldi jako współarchitekt synodu zamojskiego Cerkwi unickiej w 1720 roku” oraz przewodniczył zamykającemu konferencję panelowi.
- 19 września – prof. Andrzej Gil uczestniczył w I Ogólnopolskim Kongresie Europeistyki „Polska w procesie integracji europejskiej – dekada doświadczeń”, zorganizowanym przez Instytut Europeistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Podczas kongresu wziął udział w panelu „Unia Europejska i Unia Eurazjatycka – kooperacja czy konfrontacja?”, na którym wygłosił referat „Podobieństwa i różnice organizacji Wschodu i Zachodu Europy”.
- 18-20 września – dr Anna Visvizi uczestniczyła w I Ogólnopolskim Kongresie Europeistyki „Polska w procesie integracji europejskiej – dekada doświadczeń”, organizowanym przez Instytut Europeistyki Uniwersytetu Warszawskiego, w trakcie którego wygłosiła dwa referaty: „Konstruktywizm a kryzys w Grecji: deficyt, Troika i społeczna konstrukcja rzeczywistości” oraz „Polska i kwestia przyjęcia euro: ujęcie praktyczne i teoretyczne”.
- 26-27 września – dr Anna Visvizi uczestniczyła w 19 Dorocznej Konferencji CEPSA (Central European Political Science Association) zatytułowanej „Liberal or Other Democracy? 25 Years after the »Annus Mirabilis« in Central Europe”, która odbyła się w Pradze. Podczas konferencji dr A. Visvizi zaprezentowała referat pt. „Drifting, Backsliding and Transformation: approaching the quality of government in Poland through the lens of the Euro adoption”.

PAŹDZIERNIK

- 16 października – Instytut Europy Środkowo-Wschodniej w ramach obchodów Światowego Dnia Etyki (Global Ethics Day), inicjatywy Carnegie Council, zorganizował wraz z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim Jana Pawła II seminarium zatytułowane „Etyczny wymiar stosunków międzynarodowych: casus Ukrainy”. Gościem honorowym seminarium był prof. Richard Pipes.
- 16-17 października – dr Agata Stolarz uczestniczyła w konferencji „Memorials in the Age of the Anthropocene”, zorganizowanej w Poznaniu przez Instytut Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza oraz Centrum Kultury Zamek, podczas której wygłosiła referat pt. „Museum as a Memorial? The Curious Case of Musée du quai Branly”.

- 22 października – prof. Mirosław Filipowicz uczestniczył w uroczystościach nadaniu tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej prof. Adamowi Danielowi Rotfeldowi. Uroczystość odbyła się w Galerii Malarstwa Polskiego XVII-XIX wieku na Zamku Lubelskim.
- 22 października – Agnieszka Zajdel i Paweł Jarosz uczestniczyli w XIV seminarium w cyklu Badania Naukowe, pt. „Ocena czasopism naukowych. Indeksowanie i rozwój periodyków”, które odbyło się w Bibliotece Narodowej w Warszawie.
- 22-23 października – mgr Alina Sobol reprezentowała IEŚW podczas „Polsko-Rosyjskiego Forum Organizacji Pozarządowych” (Dąbrowica k. Lublina). W spotkaniu, zorganizowanym przez Stowarzyszenie Solidarności Globalnej, wzięli udział reprezentanci trzydziestu organizacji pozarządowych działających na rzecz osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem. Ponadto wśród uczestników forum znaleźli się przedstawiciele rosyjskich uniwersytetów i instytutów naukowo-badawczych, m.in. Roman Łunkin (Instytut Religii i Prawa Rosyjskiej Akademii Nauk), Jelena Niemirowska (Moskiewska Szkoła Edukacji Obywatelskiej), Denis Wołkow (Analityczne Centrum Jurija Lewady), Aleksandra Poliwanowa („Memoriał”) i inni.
- 23-25 października – prof. Mirosław Filipowicz uczestniczył w międzynarodowej konferencji „Niekonwencjonalne historie instytucji slawistycznych”, zorganizowanej przez Instytut Slawistyki Polskiej Akademii Nauk, podczas której przewodniczył obradom sekcji „Instytucje w poszukiwaniu konstytutywnych analogii”, a także wygłosił referat pt. „Rosyjscy emigranci i ich rola w rozwoju amerykańskich Russian Studies”.
- 28 października – wizytę w IEŚW złożył doc. dr Rūstis Kamuntavičius, dyrektor Centrum Czesława Miłosza i profesor w Instytucie Historii Uniwersytetu im. Witolda Wielkiego w Kownie.

LISTOPAD

- 5 listopada – dr Hanna Bazhenova została współautorką książki *Професор Андрій Введенський: монографія*, I. Н. Войцехівська (керівник), Г. Ю. Баженова, В. В. Бездрабко, І. В. Верба, Н. А. Коломієць, О. Ю. Комаренко, В. В. Патик, Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, Київ 2013, która ukazała się w serii „Історики Київського університету: Історіографія персоналій”. Jest to publikacja poświęcona naświetleniu życia oraz działalności nauczycielskiej, społecznej i naukowej ukraińskiego i rosyjskiego historyka, świetnego znawcy źródeł i dokumentów, profesora Uniwersytetu Kijowskiego – Andrieja Vvedenskogo.
- 3-5 listopada – dr Hanna Bazhenova wzięła udział w obradach 3rd World Forum for Democracy of the Council of Europe, które odbyło się w Strasburgu.
- 3-6 listopada – dr Hanna Bazhenova pomyślnie zakończyła 2014 cycle of the Council of Europe Schools of Political Studies i otrzymała certyfikat.
- 12-14 listopada – mgr Alina Sobol uczestniczyła w międzynarodowej konferencji naukowej „650 lat Uniwersytetu Jagiellońskiego. Nauka i sztuka w kręgach uniwersyteckich” (Kraków), w trakcie której wygłosiła referat pt. „Problem autonomii uniwersyteckiej i reorganizacja nauk humanistycznych pod rządami bolszewików w latach 1917-1932” (w ramach panelu poświęconego historii uniwersytetów europejskich).
- 16 września – 17 listopada – adiunkt IEŚW dr Hanna Bazhenova odbyła staż naukowy w Institut d'études slaves, Sorbonne (Paryż) umożliwiony przez Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, Centre d'études franco-russe de Moscou oraz Fondation maison des sciences de l'homme.

- 14-15 listopada – dr Anna Visvizi uczestniczyła w IV Konwencji Polskiego Towarzystwa Stosunków Międzynarodowych (PTSM) pt. „Normy, wartości i instytucje we współczesnych stosunkach międzynarodowych”, która odbyła się w Instytucie Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego. W trakcie Konwencji dr A. Visvizi wygłosiła referat pt. „Safety, risk, governance and the Eurozone crisis: rethinking the conceptual merits of ‘global safety governance’”.
- 22 listopada – w sali konferencyjnej IEŚW odbyła się prezentacja książki *Kościół Wschodnie w państwie polsko-litewskim w procesie przemian i adaptacji: metropolia kijowska w latach 1458-1795*, Lublin-Lwów 2014, z udziałem obu autorów – Ihora Skoczylasa oraz Andrzeja Gila. Wydarzenie zorganizowane zostało przy współpracy Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej, Fundacji Kultury Duchowej Pogranicza z Lublina, Wizytatora Apostolskiego Białoruskiej Cerkwi Greckokatolickiej z Mińska oraz Komisji Polsko-Ukraińskich Związków Kulturowych Oddziału PAN w Lublinie.
- 25 listopada – mgr Alina Sobol reprezentowała IEŚW podczas prezentacji książki *Polscy uchodźcy w Rumunii 1939-1947. Dokumenty z Narodowych Archiwów Rumunii*, zorganizowanej przez Rumuński Instytut Kultury w Warszawie, Instytut Pamięci Narodowej oraz Instytut Historii UMCS (Lublin). Gościem specjalnym spotkania był prof. Dorin Dobrinu (Instytut Historyczny „A.D. Xenopol” w Jassach).
- 30 listopada – 3 grudnia – w Lublinie odbyło się spotkanie wykonawców projektu: „Polska-Rosja: czy fatalizm wrogości? O nowe ujęcie historii”, podczas którego uzgodniono ostatecznie treść esejów i wybór źródeł dotyczących tomu dziewiętnastowiecznego. Po uzgodnieniach zaprezentowano wyniki prac. Odbyły się również warsztaty dla uczestników projektu (historyków i nauczycieli): omówiono zaawansowanie prac nad tomem nowożytnym oraz przygotowano plan i harmonogram prac nad tomem dwudziestowiecznym. W ramach spotkania wygłoszono również cztery wykłady w IEŚW oraz Instytucie Historii KUL: dr Svetlana Mulina: „Поляки в Сибири до Ноябрьского восстания” („Polacy na Sybirze do powstania listopadowego”), prof. Maria Leskinen, „Эволюция стереотипов поляков в российском обществе XVII-XIX веков” („Ewolucja stereotypu Polaków w społeczeństwie rosyjskim XVII-XIX wieku”), prof. Maria Leskinen, „Из опыта преподавания истории Польши в российских вузах” („Z doświadczeń wykładania historii Polski w rosyjskich szkołach wyższych”), dr Kiril Koczegarov, „Stosunki Rosji i Rzeczypospolitej od wojny smoleńskiej do pokoju wieczystego” („Отношения России с Речью Посполитой от Смоленской войны до Вечного мира”).

GRUDZIEŃ

Ukazały się publikacje IEŚW:

- T. Stępniewski, A. Gil, A. Szabaciuk, A. Visvizi (red.), „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, 12 (2014), zeszyt 1, pt. *Federacja Rosyjska w XXI wieku: separatyzmy i ruchy odśrodkowe, migracje i napięcia etnoreligijne*, Lublin 2014.
- T. Stępniewski, A. Gil, A. Szabaciuk, A. Visvizi (red.), „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, 12 (2014), zeszyt 2, pt. *Majdan 2014: Ukraina na rozdrożu*, Lublin 2014.
- J. Olchowski, T. Stępniewski, B. Bojarczyk, A. Sobol (red.), „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, 12 (2014), zeszyt 3, pt. *Bosnia and Herzegovina and the Western Balkans*, Lublin 2014.
- M. Smagorowicz-Chojnowska, M. Filipowicz, P. Jarosz (red.), „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, 12 (2014), zeszyt 4, pt. *The End of History which did not happen. The Economy and Finance of the former USSR countries / Koniec historii, który nie nastąpił. Gospodarka i finanse państw byłego ZSRR*, Lublin 2014.
- T. Stępniewski, A. Gil, A. Szabaciuk, A. Visvizi (red.), „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, 12 (2014), zeszyt 5, pt. *Rosja Putina – Ukraina – Europa: geopolityka, bezpieczeństwo, gospodarka*, Lublin 2014.

- A. Gil, A. Wawryniuk, H. Bazhenova, (red.), „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, 12 (2014), zeszyt 6, pt. *Daniel Romanowicz i jego czasy*, Lublin 2014.
- 2-3 grudnia – mgr Alina Sobol uczestniczyła w III Ogólnopolskim Seminarium Naukowym z serii „Różne odsłony kobiecych światów: Niezamężne, owdowiałe, rozwiedzione... – kategorie kobiecej samotności” (Siedlce), w trakcie którego wygłosiła referat: „*Samotność świętej. Teresa z Lisieux w koncepcji historiozoficznej D. Mereżkowskiego*”.
- 5 grudnia – z okazji dziewięćdziesiątych urodzin prof. Jerzego Kłoczowskiego w Teatrze Starym w Lublinie odbyła się debata pt. „Ukraina: dziś – jutro. Budząca się nowa tożsamość”, w której udział wzięli: prof. Jerzy Kłoczowski, prof. Grzegorz Motyka, Andrij Sawenec, Henryk Wujec, o. Tomasz Dostatni OP. Organizatorami spotkania byli: Fundacja „Ponad Granicami” im. św. Jacka Odrowąża i dr Krzysztof Żuk, prezydent Miasta Lublin.
- 4-6 grudnia – dr Agata Stolarz uczestniczyła w konferencji „Human Rights and Memory. Fourth Annual Conference of the Dialogues on Historical Justice and Memory Network”, zorganizowanej na Uniwersytecie w Lund, podczas której wygłosiła referat pt. „Oral history and the Human Right to Oblivion”.
- 8 grudnia – w Towarzystwie Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej i Instytucie Europy Środkowo-Wschodniej odbyła się uroczystość dziewięćdziesiątych urodzin prof. Jerzego Kłoczowskiego, podczas której wręczono jubilatowi książkę pt. *Człowiek i historia. Rzecz o Jerzym Kłoczowskim*.
- 28-30 grudnia – mgr Alina Sobol uczestniczyła w IX Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej, zorganizowanej przez Education, Culture & Society (Wrocław), w trakcie której wygłosiła dwa referaty: „Miejsce nauki historycznej w perspektywie ideologicznej bolszewików (1917-1931)” oraz „Między determinizmem a providencjalizmem. Perspektywa historyczna w dramacie D. Mereżkowskiego *Carewicz Aleksy*”.

Realizowane granty badawcze i naukowe

1. „Kościoły wschodnie w państwie polsko-litewskim w procesie przemian i adaptacji: metropolia kijowska w latach 1458-1795”

Realizacja programu w drugim roku jego trwania pod względem uzyskanych wyników i osiągnięć naukowych, a także zastosowań praktycznych była bardzo owocna. Wszystkie cele postawione na tym etapie działań w ramach grantu zostały osiągnięte.

I. Uzyskane wyniki:

1. opracowanie materiału źródłowego do publikacji (przepisanie, skolacjonowanie, opracowanie treści i przypisów, analiza);
2. opracowanie materiału kartograficznego, stworzenie map;
3. napisanie pierwszej całościowej wersji książki;
4. dyskusja nad pierwszą wersją publikacji – seminarium w Lublinie (3 października 2013);
5. przekazanie wstępnego tekstu do recenzji (trzej recenzenci);
6. wydanie wstępnej części publikacji w celu szerszego przedyskutowania metodologii i rezultatu badań w zainteresowanych środowiskach naukowych;

7. wprowadzenie poprawek do tekstu monografii;
8. opracowanie i przygotowanie materiału ilustracyjnego;
9. opracowanie materiału na płytę DVD;
10. ostateczne opracowanie całości publikacji (tekst, aneksy, mapy, ilustracje).

II. Osiągnięcia naukowe:

1. stworzenie całościowej koncepcji relacji metropolii kijowskiej z państwem polsko-litewskim XV-XVIII wieku, jej dziejów i struktury tego okresu, roli prawosławnych i unitów w społeczeństwie staropolskim, a także jej historycznego dziedzictwa;
2. zebranie szerokiego korpusu materiałów źródłowych i artefaktów kulturowych, ukazujących rzeczywistość metropolii kijowskiej w czasie i przestrzeni;
3. przedstawienie w autorskim ujęciu kartograficznym nieznanych wcześniej struktur metropolii kijowskiej XVII-XVIII wieku.

III. Zastosowanie praktyczne:

1. wydanie publikacji naukowej, mogącej jednakże pełnić również funkcję podręcznika;
2. udostępnienie bazy źródłowej do badań nad dziejami Cerkwi prawosławnej i unickiej;
3. popularyzacja wiedzy o jednym z zasadniczych segmentów kultury przedrozbiorowej Rzeczypospolitej.

Działania podjęte w okresie sprawozdawczym doprowadziły do powstania tekstu i innych elementów (mapy, ilustracje, nagrania) publikacji. Ich efektem było przygotowanie do druku pierwszego całościowego ujęcia dziejów metropolii kijowskiej XV-XVIII wieku w wielorakim kontekście – zarówno chronologicznym, jak i problemowym, w tym najważniejszym – ukazania procesu przemian i adaptacji Kościołów wschodnich w państwie polsko-litewskim. Gwarancją powodzenia przedsięwzięcia było odniesienie się do reprezentatywnej bazy źródłowej, odejście od narodowego i konfesyjnego dyskursu badawczego, odwołanie się do dorobku innych dyscyplin naukowych (socjologia, antropologia, teologia) oraz szeroka akcja konsultacyjna w różnych środowiskach badawczych. Osiągnięty rezultat jest wynikiem międzynarodowego charakteru projektu, co pozwoliło na jego właściwą i skuteczną realizację. W opinii kierownika projektu było on realizowany we właściwym tempie i doprowadził do stanu umożliwiającego terminowe wydanie publikacji.

– Andrzej Gil, Ihor Skoczylas, *Przed wielkim podziałem. Prawosławna metropolia kijowska do 1458 roku*, Lublin 2013, ss. 60.

– Andrzej Gil, Ihor Skoczylas, *Kościoły Wschodniej w państwie polsko-litewskim w procesie przemian i adaptacji: metropolia kijowska w latach 1458-1795*, Lublin 2014, ss. 684, il. 50.

2. „Polska-Rosja: czy fatalizm wrogości? O nowe ujęcie historii”

Bezpośrednim celem projektu jest zdefiniowanie obszarów porozumienia i konfliktu w postrzeganiu historii stosunków polsko-rosyjskich na przestrzeni dziejów oraz wypracowanie sposobów wzajemnego poznania i zrozumienia przeszłości przy zachowaniu ewentualnego odmiennego do niej podejścia. Cel ten osiągnąć będzie poprzez realizację wspólnych, polsko-rosyjskich badań naukowych ukierunkowanych na: (1) zdefiniowanie obszarów porozumienia i konfliktu w rozumieniu kluczowych wydarzeń historycznych dotyczących wspólnej historii obu krajów, (2) identyfikację kluczowych tekstów źródłowych wywodzących się z istniejącej literatury przedmiotu, a w sposób reprezentatywny ukazujących narodową (polską i rosyjską) optykę patrzenia na historię, (3) analizę dwustronnych kontekstów, przyczyn, znaczenia i oddziaływania konfliktogennych zagadnień historycznych, (4) sformułowanie komentarzy naukowych prezentujących wspólne lub odmiennie racje dla poszczególnych interpretacji wydarzeń historycznych, (4) zebranie i uporządkowanie wyników badań, prowadzące do wydania 3-tomowej antologii poświęconej relacjom polsko-rosyjskim.

Istotną częścią projektu będzie także kreowanie dialogu i debaty naukowej wokół interpretacji stosunków polsko-rosyjskich. W tym celu w projekcie zaplanowane zostały wspólne warsztaty dla nauczycieli historii z obu krajów oraz cykl wykładów popularyzujących różnorodność narracji naukowych dla wybranych tematów historycznych. Upublicznianie efektów badań oraz szerokie konsultowanie ich na każdym etapie tworzenia antologii wypisów, pozwolą zachować kompleksowość dzieła oraz uwzględnić w nim wszystkie ważne dla stron

racje i argumenty. Dzięki zaangażowaniu nauczycieli i adresowaniu wykładów do wszystkich zainteresowanych problematyką polską w Rosji i rosyjską w Polsce, możliwe będzie wprowadzenie do debaty publicznej większych niż dotychczas obszarów wzajemnej empatii oraz zwiększenie świadomości uwarunkowań narodowych powodujących artikulację takich a nie innych stanowisk interpretacyjnych. Działanie takie będzie także popularyzować ideę współpracy międzynarodowej i budować atmosferę dialogu i otwartości na odmienne postrzeżenie wspólnych dziejów.

Efektom projektu będzie uruchomienie w obu krajach szerokiej debaty naukowej dotyczącej stosunków polsko-rosyjskich. Przygotowana w ramach projektu antologia wypisów źródłowych (3 tomy: XX wiek, XIX wiek i stosunki polsko-rosyjskie do XIX wieku) wraz z komentarzami naukowymi pokazującymi mechanizmy i przyczyny powstawania rozbieżności interpretacji wydarzeń historycznych będzie dziełem niezwykle użytecznym i nowatorskim. Wpłynie na wzrost rozumienia procesów oceny dziejów w skali krajowej i międzynarodowej. Będzie pierwszym, pionierskim i kompleksowym zestawieniem służącym pokazaniu różnorodności relacji i ocen stosunków polsko-rosyjskich. Służyć będzie jako podstawa dla pogłębiania badań nad wspólną historią oraz jako wytyczne do nauczania tego przedmiotu na różnych szczeblach edukacji. Przyczyni się do lepszego rozumienia procesów historycznych, eliminacji radykalizmów w ocenie przeszłości, osłabienia wzajemnych stereotypów i budowania podstaw dla wspólnej, opartej na świadomości stosowanych mechanizmów, międzynarodowej współpracy. Dialog akademicki stanie się też początkiem szerszej wymiany myśli na polu edukacji, stosunków dyplomatycznych, publicystyki i mediów.

WYKONAWCY PROJEKTU:

STRONA POLSKA

- Dr hab. Mirosław FILIPOWICZ – kierownik projektu. Dyrektor IeŚW, profesor KUL i IeŚW, historyk zajmujący się dziejami historiografii Europy Środkowo-Wschodniej i Rosji. Autor m.in. prac: *Wobec Rosji. Studia z dziejów historiografii polskiej od końca XIX w. po II wojnę światową* oraz *Emigranci i jankesi. O amerykańskich historykach Rosji*.
- Dr hab. Hubert ŁASZKIEWICZ – członek polskiej grupy roboczej, redaktor tomu *Stosunki polsko-rosyjskie przed XIX w.* Profesor KUL i IeŚW, dziekan Wydziału Nauk Humanistycznych KUL. Historyk specjalizujący się w dziejach nowożytnych Europy Środkowo-Wschodniej i Rosji. Autor m.in. prac: *Dziedzictwo czy towar? Szlachecki handel ziemią w powiecie chełmskim w 2 poł. XVII w.* oraz *Grigorij Karpowicz Kotoszychin o władzy w carstwie moskiewskim pierwszych Romanowów*.
- Dr hab. Rafał WNUK – członek polskiej grupy roboczej, redaktor tomu *Stosunki polsko-rosyjskie w XX w.* Historyk, badacz dziejów najnowszych. Profesor KUL, jeden z twórców Muzeum II Wojny Światowej. Autor m.in. pracy *Za pierwszego Sowietą. Polska konspiracja na kresach wschodnich II Rzeczypospolitej (wrzesień 1939 – czerwiec 1941)*, współautor publikacji *Wojna po wojnie. Antysowieckie podziemie w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1944-1953*, redaktor *Atlasu polskiego podziemia niepodległościowego 1944-1956*.
- Prof. dr hab. Rafał STOBIECKI – członek polskiej grupy roboczej. Profesor Uniwersytetu Łódzkiego, kierownik Katedry Historii Historiografii i Nauk Pomocniczych Historii w Instytucie Historii Uniwersytetu Łódzkiego. Członek Komitetu Nauk Historycznych PAN oraz komitetów redakcyjnych i rad programowych kilku czasopism, m.in.: „Dziejów Najnowszych”, „Historyki”, „Kultury i Historii” i „Pamięci i Sprawiedliwości”. Zajmuje się dziejami współczesnej myśli historycznej, ze szczególnym uwzględnieniem okresu PRL, dziejopisarstwa polskiego na emigracji po 1945 r. oraz historiografii rosyjskiej i radzieckiej. Autor m.in. prac: *Historia pod nadzorem. Spory o nowy model historii w Polsce (druga połowa lat 40. – początek lat 50.)*; *Bolszewizm a historia. Próba rekonstrukcji bolszewickiej filozofii dziejów*; „*Klio na wygnaniu. Z dziejów polskiej historiografii na uchodźstwie w Wielkiej Brytanii po 1945 r.*”; *Historiografia PRL. Ani dobra, ani mądra, ani piękna... ale skomplikowana. Studia i szkice*.
- Prof. dr hab. Wiesław CABAN – członek polskiej grupy roboczej. Profesor w Instytucie Historii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Swymi badaniami obejmuje: dzieje polskich zrywów niepodległościowych (głównie powstania styczniowego); stosunki polsko-rosyjskie w XIX i na pocz. XX w.; przemiany społeczno-gospodarcze i kulturalne na ziemiach polskich w dobie zaborów; biografistykę polonijną. Zasiada w kolegiach redakcyjnych 6 czasopism humanistycznych krajowych i zagranicznych. Autor ponad 200 publikacji, w tym 6 książek, m.in.: *Służba rekrutów z Królestwa Polskiego w armii carskiej w latach 1831-1873; Z Orenburga do Paryża. Bronisław Zaleski 1820-1880*.
- Dr Piotr GŁUSZKOWSKI – członek polskiej grupy roboczej. Pracownik Polsko-Rosyjskiego Centrum Dialogu i Porozumienia, historyk. Autor m.in. wydanej po rosyjsku monografii Tadeusza Bułharyna.

STRONA ROSYJSKA

- Dr hab. Leonid GORIZONTOW (Горизонтов Леонид Ефремович) – koordynator rosyjskiej grupy roboczej. Profesor Narodowego Uniwersytetu Badawczego «Wyższa Szkoła Ekonomiki», kierownik Centrum historii Polski i rosyjsko-polskich stosunków Instytutu Historii Powszechnej RAN oraz rosyjsko-polskiego programu magisterskiego Rosyjskiego Państwowego Uniwersytetu Humanistycznego, członek Rosyjsko-polskiej komisji historyków. Badacz dziejów Rosji, Polski, Ukrainy i Białorusi XIX – początku XX w., historii historiografii. Autor m.in. pracy: *Парадоксы имперской политики: Поляки в России и русские в Польшу (XIX – начало XX в.)*.
- Dr Jurij BORISIONOK (Борисенко Юрий Аркадьевич) – członek rosyjskiej grupy roboczej. Docent Moskiewskiego Państwowego Uniwersytetu im. M. W. Łomonosowa, redaktor naczelny czasopisma «Родина». Badacz dziejów Polski i Białorusi XIX-XX w. Autor m.in. pracy: *Михаил Бакунин и «польская интрига»: 1840-е годы*.
- Dr hab. Wiktor ISZCZENKO (Ищенко Виктор Владимирович) – członek rosyjskiej grupy roboczej. Wicedyrektor Instytutu Historii Powszechnej RAN, kierownik Działu badań porównawczych krajów przestrzeni postradzieckiej, uczestnik wspólnych projektów pomocy historycznych: rosyjsko-ukraińskiego i rosyjsko-niemieckiego.
- Dr hab. Maria LESKINEN (Лескинен Мария Войттовна) – członek rosyjskiej grupy roboczej. Pracownik Instytutu Słowianoznawstwa RAN, docent Moskiewskiego Państwowego Uniwersytetu im. M. W. Łomonosowa i Rosyjskiego Państwowego Uniwersytetu Humanistycznego. Badacz kultury Rzeczypospolitej i Rosji XVII-XIX w., historii historiografii. Autor m.in. prac: *Мифы и образы сарматизма. Истоки национальной идеологии Речи Посполитой; Поляки и финны в российской науке второй половины XIX века: «Другой» сквозь призму идентичности*.
- Dr hab. Swietłana MULINA (Мулина Светлана Анатольевна) – członek rosyjskiej grupy roboczej. Docent i kierownik Centrum polskiej historii, języka i kultury Omskiego Państwowego Uniwersytetu Agrarnego im. P. A. Stołykina. Badacz losów polskich zesłańców w Rosji. Autor m.in. prac: *Мигранты поневоле: адаптация ссыльных участников Польского восстания 1863 года в Западной Сибири; Поляки в Западной Сибири. Последняя треть XVIII – первая треть XIX века (słownik)*.
- Aleksandr MOROZOW (Морозов Александр Юрьевич) – członek rosyjskiej grupy roboczej. Docent Moskiewskiego Państwowego Obwodowego Uniwersytetu, prezes Rady Redakcyjnej czasopisma «Преподавание истории в школе». Specjalista w dziedzinie metodyki edukacji historycznej. Autor podręczników historii dla szkół średnich.
- Aleksej PISAREW (Писарев Алексей Евгеньевич) – autor tomu *Stosunki polsko-rosyjskie w XIX w.* Nauczyciel moskiewskiej szkoły średniej, doktorant Rosyjskiego Państwowego Uniwersytetu Humanistycznego. Badacz historii wojskowości.
- Dr Aleksej WASILJEW (Васильев Алексей Григорьевич) – autor tomu *Stosunki polsko-rosyjskie w XIX w.* Docent Rosyjskiego Państwowego Uniwersytetu Humanistycznego i Narodowego Uniwersytetu Badawczego «Wyższa Szkoła Ekonomiki». Badacz historii kultury, polskiej i rosyjskiej pamięci historycznej.

KONSULTANCI NAUKOWI

- Prof. dr hab. Jerzy W. BOREJSZA – profesor Instytutu Historii Polskiej Akademii Nauk. Specjalista od dziejów XIX i XX w. Przewodniczący Rady Naukowej rosyjsko-polskiego centrum badawczego na Uniwersytecie Kazańskim. Autor m.in. prac: *Emigracja polska po powstaniu styczniowym; Szkoły nienawiści: historia faszystów europejskich; Piękny wiek XIX; The Crimean War 1853-1856. Colonial Skirmish or Rehearsal for World War? Empires, Nations, and Individuals*.
- Prof. dr hab. Andrzej NOWAK – profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego i Instytutu Historii Polskiej Akademii Nauk. Historyk XIX i XX w. Autor m.in. prac: *Między carem a rewolucją. Studium politycznej wyobraźni i postaw Wielkiej Emigracji wobec Rosji 1831-1849; Polska i „trzy” Rosje. Studium polityki wschodniej Józefa Piłsudskiego (do kwietnia 1920 r.); Od imperium do imperium. Spojrzenia na historię Europy Wschodniej; History And Geopolitics. A Contest for Eastern Europe, Imperiological Studies. A Polish Perspective*.
- Prof. dr hab. Wiktoria ŚLIWOWSKA – emerytowana profesor historii w Instytucie Historii PAN w Warszawie. Historyk XIX w., badaczka dziejów Rosji, problematyki zesłańczej po powstaniu styczniowym, wydawca źródeł. Autorka m.in. prac: *Mikołaj I i jego czasy: 1825-1855; W kręgu poprzedników Hercena; Zesłańcy polscy w Imperium Rosyjskim w pierwszej połowie XIX w.: słownik; Ucieczki z Sybiru. Rosja – nasza miłość (wraz z mężem R. Śliwowskim)*.

- Prof. Joanna SCHILLER-WALICKA – profesor w Instytucie Historii Nauki PAN, w Warszawie. Badaczka dziejów oświaty i nauki w Cesarstwie Rosyjskim w XIX w., autorka m.in. pionierskiej w Polsce monografii poświęconej ewolucji koncepcji Uniwersytetu w Rosji dziewiętnastowiecznej. Współautorka przygotowywanej obecnie do druku syntezy dziejów Uniwersytetu Warszawskiego.

BIURO PROJEKTU

- Monika TARAJKO – koordynator projektu
- Andrzej DERYŁO – asystent kierownika projektu ds. logistyki i współpracy zagranicznej
- Marta ALEKSANDROWICZ – główny księgowy
- Paweł JAROSZ – sekretarz projektu
- Marek CHRUŚCICKI – moderator strony internetowej

W ramach realizacji projektu (2 rok realizacji) zadania dotyczące identyfikacji głównych obszarów rozbieżności zdań w interpretacji, wartościowaniu i ocenie badawczej wybranych wydarzeń historycznych w zakresie odpowiadającym zawartości pierwszych dwóch tomów, prowadzenia analiz naukowych i polsko-rosyjskiej współpracy naukowej realizowane były zgodnie z harmonogramem. Problemy wystąpiły w obszarze upowszechniania efektów projektu na polu finalnej akceptacji tekstów przez stronę rosyjską oraz włączania treści wypracowanych stanowisk do systemu nauczania historii w szkołach rosyjskich. Sytuacja ta wynika z wstrzymującej postawy, jaką wobec projektu przyjął partner – Instytut Historii Powszechnej Rosyjskiej Akademii Nauk. W ocenie polskiego zespołu projektowego stanowisko takie wynika z komplikującej się sytuacji politycznej pomiędzy Polską a Rosją i może zmierzać do zablokowania perspektywy wprowadzenia przygotowanych materiałów do szkół rosyjskich. Możliwe są dwa scenariusze rozwoju sytuacji:

1. Wariant optymistyczny, zakładający zwiększenie zaangażowania i chęci współpracy ze strony Instytutu Historii Powszechnej Rosyjskiej Akademii Nauk, który umożliwiłby płynne i bezproblemowe wdrożenie projektu w zakładanym czasie i zakresie – wariant mało prawdopodobny;
2. Wariant zakładający dalszą blokadę polityczną dla upowszechniania efektów projektu, co powoduje konieczność dalszych negocjacji i ustalenia nowego wspólnego kształtu współpracy.

Wdrożenie projektu na poziomie jego produktów (3 tomy publikacji) nie jest zagrożone. Rosyjscy autorzy, w przeciwieństwie do kierownictwa Instytutu Historii Powszechnej Rosyjskiej Akademii Nauk, pracują chętnie, są w dobrym kontakcie z polskim zespołem, wyrażają wolę dalszego uczestniczenia w projekcie i chcą, by ich teksty były uwzględniane w publikacjach. Istnieje więc możliwość wydania tomów bez oficjalnej akceptacji ze strony RAN, jednak pochoptność takiej decyzji skutkowałaby zapewne zwiększeniem blokady w dostępności prac po stronie rosyjskiej, co znacząco zmniejszyłoby oddziaływanie projektu. Bardziej zasadne wydaje się w tej sytuacji podejmowanie powolnych kroków zmierzających do uzyskania akceptacji, na bazie negocjacji stanowisk i podważania wszystkich niemerytorycznych argumentów opóźniających akceptację tekstów. Taką strategię przyjęto we współpracy z RAN i jest ona konsekwentnie wdrażana. W przypadku braku efektów podejmowanych działań, IESW rozważa możliwość złożenia prośby o przedłużenie terminu realizacji projektu. Decyzja w tej sprawie zostanie podjęta pod koniec pierwszego półrocza 2015 roku.

W związku z realizacją prac nad drugim tomem, poświęconym historii nowożytnej, decyzją kierownika projektu wprowadzono rozszerzenie składu grup roboczych, mając na względzie jakość wydawnictwa oraz specjalizację naukowców w poszczególnych okresach historycznych. W składzie polskiej grupy roboczej znaleźli się: dr hab. Filip Wolański – zastępca dyrektora Instytutu Historii Uniwersytetu Wrocławskiego, historyk specjalizujący się w historii Europy, historii kultury, historii mentalności oraz historii nowożytnej; dr hab. Jacek Chachaj, reprezentujący Katedrę Historii i Historiografii Europy Wschodniej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, oraz dr hab. Arkadiusz Stasiak, reprezentujący Katedrę Historii XVI-XVIII wieku Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Do składu rosyjskiej grupy roboczej, na podstawie rekomendacji strony rosyjskiej, włączono: prof. Borysa Nosowa (Носов Борис Владимирович) i dr. Kiryła Koczegarowa (Кочегаров Кирилл Александрович), reprezentujących Instytut Słowianoznawstwa Rosyjskiej Akademii Nauk, oraz Aleksieja Kuzniecowa (Кузнецов Алексей Валерьевич), nauczyciela historii w Gimnazjum № 1543 w Moskwie. Pozostałe osoby współpracujące przy projekcie w pierwszym roku jego wdrażania pozostały członkami zespołów roboczych bez pobierania wynagrodzenia.

W skład grupy zajmującej się z polskiej strony opracowaniem trzeciego tomu, poświęconego historii XX wieku, włączeni zostali również:

- prof. dr hab. Mariusz Wołos, historyk, profesor Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie i Instytutu Historii PAN w Warszawie (od roku 2007 do 2011 pełnił funkcję dyrektora Stacji Naukowej PAN w Moskwie i Stałego Przedstawiciela PAN przy Rosyjskiej Akademii Nauk);
- Jakub Izdebski, kierownik Referatu Edukacji Historycznej Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w Rzeszowie;
- Agnieszka Jaczyńska, kierownik Referatu Edukacji Historycznej Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w Lublinie;
- dr Marek Radziwon, adiunkt w Instytucie Europy Środkowo-Wschodniej, były dyrektor Instytutu Polskiego w Moskwie.

Pozwoliło to podnieść jakość realizowanych prac i rozszerzyć zakres oddziaływania projektu o ośrodki akademickie i edukacyjne z innych miast Polski.

Realizowane prace prowadzone są zgodnie z wnioskiem. Wspólne działania realizowane przez polskich i rosyjskich historyków i nauczycieli już teraz doprowadziły do realnych efektów. Projekt realizowany jest jednak w trudnej, nie dającej się w pełni przewidzieć sytuacji politycznej, która znacząco wpływa na finalizację poszczególnych zadań z harmonogramu. Źródłem problemów jest postawa rosyjskiego partnera projektu, a przede wszystkim kierownictwa – Instytutu Historii Powszechnej Rosyjskiej Akademii Nauk, blokująca proces zatwierdzania prac przygotowanych i wspólnie uzgodnionych przez autorów polskich i rosyjskich.

Pierwszy tom dzieła, dotyczący stosunków polsko-rosyjskich w XIX wieku, został ukończony w pierwszej połowie 2014 r. Do dziś nie uzyskał on finalnej akceptacji władz RAN, pomimo pozytywnej opinii konsultantów i członków grup roboczych z obu krajów. W trybie nieprzewidzianym w projekcie, po stronie rosyjskiej powołana została przez akademika Czubariana dodatkowa Komisja Recenzująca. Komisja w ocenie tomu uznała, że punkt widzenia Rosji nie jest w nim wystarczająco silnie reprezentowany. Niestety, mimo wielokrotnie powtarzanych próśb, jak dotąd nie poznaliśmy treści tych zastrzeżeń ani propozycji poprawek. Negocjacje dotyczące dalszego postępowania w sprawie uzgodnienia ostatecznej treści tomu wciąż trwają. Działania strony rosyjskiej stały się podstawą decyzji kierownika projektu o przesunięciu w czasie działań związanych z tłumaczeniem, finalną redakcją i drukiem pierwszego tomu – i zaplanowaniu ich realizacji na ostatni kwartał 2015 r. (wspólnie z tomem drugim i trzecim). W ocenie polskiego zespołu projektowego obecne działania dyrektora Instytutu Historii Powszechnej RAN są wynikiem komplikującej się sytuacji politycznej pomiędzy Polską a Rosją i zmierzają do ewentualnego zablokowania perspektywy wprowadzenia przygotowanych materiałów do szkół rosyjskich. Wykorzystanie efektów projektu w edukacji młodzieży jest jednym z ważniejszych celów projektu, w związku z czym postawę strony polskiej charakteryzuje w obecnej sytuacji otwartość na dyskusję, oczywiście w granicach wyznaczonych rzetelnością prowadzonych badań naukowych oraz zasadą równorzędności stron dialogu.

W opisie zaistniałej sytuacji należy także podkreślić, że historycy rosyjscy – współautorzy materiałów – na wcześniejszych etapach realizacji zadania nie zgłaszali zastrzeżeń do uzgodnionych tekstów pierwszego tomu, nawet podczas ostatniej wizyty roboczej w Lublinie na przełomie listopada i grudnia 2014 r. Doszło wtedy do ostatecznego zaakceptowania przez polski i rosyjski zespół wspólnie przygotowanych tekstów.

Autorzy rosyjscy aktywnie współpracują także przy tworzeniu zawartości drugiego tomu, poświęconego historii wczesnonowożytnej. Jego treść jest praktycznie gotowa. Są także przygotowane i uzgodnione źródła. Prace przebiegały terminowo i nie odnotowano problemów w komunikacji pomiędzy partnerami. Obecnie tom czeka na akceptację zawartości przez stronę rosyjską, co zgodnie z opisanym wyżej doświadczeniem, może skutkować odwleczeniem w czasie terminu jego publikacji.

W końcu 2014 r. strona polska przystąpiła do pracy nad trzecim tomem poświęconym historii XX wieku. Na spotkaniu partnerów na przełomie listopada i grudnia 2014 r. przedstawiony został skład polskiej grupy roboczej i proponowany wykaz zagadnień, mających stanowić zawartość tomu. Wbrew zapewnieniom kierownika rosyjskiej grupy roboczej – prof. Leonida Gorizontowa, oraz mimo licznych monitów w tej sprawie, strona rosyjska, jak dotąd, nie przesłała nam kompletnej listy historyków mających pracować z polskimi naukowcami nad tomem XX-wiecznym. Nie uzyskaliśmy również jednoznacznego sygnału, czy wykaz zagadnień zaproponowanych przez stronę polską został przez kierownictwo Instytutu Historii RAN przyjęty. W tej sprawie trwa obecnie wymiana korespondencji.

W zakresie realizacji spotkań projektowych prace przebiegają zgodnie z planem. W 2014 r. zrealizowano dwa spotkania robocze połączone z otwartymi wykładami, jedno w Moskwie w dniach 31 marca – 3 kwietnia 2014 i drugie w Lublinie w dniach 30 listopada – 3 grudnia 2014. W Moskwie odbyło się pięć otwartych wykładów

poprowadzonych przez: prof. Joannę Schiller-Walicką, dr Swietlanę Mulinę, prof. Rafała Wnuka, prof. Wiesława Cabana i dr. Wiktora Iszchenko. W Lublinie wykłady poprowadzili: dr Swietłana Mulina, prof. Maria Leskinen (dwa wykłady) i dr Kirill Koczegarow. W trakcie obydwu spotkań odbyły się również prace z nauczycielami, wizyty w szkołach i wspólne warsztaty.

Przewidziany na 2014 rok budżet zrealizowany został w 73,94%. Przesunięcia nadal wynikają z wstrzymywania się od ponoszenia wydatków dotyczących finalizowania publikacji, obejmujących korektę, tłumaczenie, łamanie, skład i wypłatę honorarium za redakcję tomu. Kierownik projektu uznał, że wobec perspektywy ewentualnych poprawek należy z ww. działaniami poczekać, by nie powiększyć kosztów ostatecznie wydanego tomu.

W trakcie realizacji zadania, na podstawie decyzji kierownika projektu, wstrzymano także realizację części wypłat dla rosyjskiego koordynatora projektu w związku z opóźnieniami w finalnym zamykaniu poszczególnych etapów projektu. Środki te wypłacone zostaną w 2015 r. po wypełnieniu zobowiązań.

3. „CECIL'S 4

4th Central European Conference in Linguistics for Postgraduate Studies

Monografia *Young minds versus old questions in linguistics* to publikacja będąca owocem czwartej edycji międzynarodowej konferencji naukowej Central European Conference in Linguistics for Postgraduate Students, która odbyła się w dniach 21-22 sierpnia 2014 r. w Lublinie. Jej organizatorami były Instytut Filologii Angielskiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II oraz Instytut Europy Środkowo-Wschodniej. Konferencja była współfinansowana przez International Visegrad Fund. W spotkaniu wzięło udział 37 studentów doktorantów oraz młodych pracowników naukowych z kilkunastu krajów świata, w szczególności należących do Grupy Wyszehradzkiej. Uczestnicy przybyli m.in. z Włoch, Grecji, Danii, Szwajcarii, Niemiec, Francji Czech, Węgier, Słowacji, a także Stanów Zjednoczonych. Wykłady plenarne wygłosili światowej rangi naukowcy: Ángel L. Jiménez-Fernández z Uniwersytetu w Sewilli oraz Markus A. Pöchtrager (Boğaziçi University) z Turcji. Dwudniowy program konferencji obejmował wystąpienia z różnych dziedzin językoznawstwa teoretycznego i stosowanego. Wydarzenie to było okazją do dzielenia się wynikami pracy badawczej, wymiany poglądów oraz nawiązania współpracy międzynarodowej. Organizatorzy przewidzieli również warsztaty praktyczne, podczas których uczestnicy zapoznali się z najnowszymi metodami tworzenia i wykorzystania korpusów danych we współczesnym językoznawstwie. Na zakończenie konferencji wręczono nagrody za najlepszy referat oraz poster. Nagrody te otrzymali Veronica Pap oraz Annemarie van Dooren. Najlepsze referaty trafią do czytelnika poprzez przygotowywaną monografię, która w zamierzeniu redaktorów będzie zarówno podsumowaniem dotychczasowych badań lingwistycznych, jak i zbiorem nowatorskich rozwiązań licznych problemów badawczych z zakresu językoznawstwa teoretycznego i stosowanego.

Więcej informacji na temat publikacji naukowej oraz samego wydarzenia można znaleźć na stronie konferencji <http://cecils.webclass.co/>. Projekt zrealizowany ze środków INTERNATIONAL VISEGRAD FUND. Partnerzy w projekcie: Pázmány Péter Catholic University, Palacký University in Olomouc, University of Constantine the Philosopher in Nitra.

IV. Działalność wydawnicza Instytutu

Organizacją, koordynacją i nadzorem prac wydawniczych zajmowali się dr hab. Mirosław Filipowicz i dr hab. Andrzej Gil. Kierownikiem wydawnictwa była mgr Anna Paprocka, która także zajmowała się korektą i redakcją wydawanych publikacji. Korektą zajmowała się także mgr Agnieszka Zajdel, sprawując także opiekę redakcyjną nad stroną internetową Instytutu. Dystrybucją zajmował się Andrzej Koma, który sprawował też opiekę nad sprzętem elektronicznym Instytutu, a także nad jego stroną internetową.

Podstawową publikacją Instytutu jest „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”. Rocznik w najnowszym „Wykazie czasopism naukowych” Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego uzyskał 9 punktów i należy do najlepiej punktowanych w Polsce czasopism naukowych. „Rocznik IEŚW” cały czas zwiększa swoją objętość. Jeszcze w 2011 r. składał się z czterech tomów polskojęzycznych, zaś obecnie składa się z sześciu tomów.

W roku 2014 Instytut Europy Środkowo-Wschodniej opublikował następujące pozycje książkowe:

- Историки Императорского Варшавского Университета 1869-1915: просвещение, наука, политика, Hanna Bazhenova, Lublin 2014, ISBN 978-83-60695-80-7 (kod: 193)

- Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej, Lublin 2014, ISSN 1732-1395 (kod: 233)
- Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej, Lublin 2014, ISSN 1732-1395 (kod: 232)
- Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej, Lublin 2014, ISSN 1732-1395 (kod: 231)
- Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej, Lublin 2014, ISSN 1732-1395 (kod: 230)
- Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej, Lublin 2014, ISSN 1732-1395 (kod: 229)
- Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej, Lublin 2014, ISSN 1732-1395 (kod: 228)
- Człowiek i historia. Rzecz o Jerzym Kłoczowskim, Lublin 2014, ISBN 978-83-85854-00-0 (kod: 95)
- Ислам на Северном Кавказе: история и вызовы современности, Andrzej Gil, Ihor Skoczylas, Lublin 2014, ISBN 978-83-60695-77-7 (kod: 192)
- Unia i Polska w świecie wstrząsów i przemian, Jerzy Łukaszewski, Lublin 2014, ISBN 978-83-60695-75-3 (kod: 191)
- Kościoły wschodnie w państwie polsko-litewskim w procesie przemian i adaptacji: metropolia kijowska w latach 1458-1795, Andrzej Gil, Ihor Skoczylas, Lublin-Lwów 2014, ISBN 978-83-60695-77-7 (kod: 190)

V. Współpraca z Towarzystwem Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej

Instytut Europy Środkowo-Wschodniej od czasu swego powstania ściśle kooperuje z Towarzystwem Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej. Widocznym znakiem tej współpracy jest użyczenie przez Towarzystwo pałacyku przy ul. Niecałej 5 jako siedziby Instytutu. Obie instytucje współpracują ponadto przy realizacji strategicznych celów statutowych, związanych z badaniem przeszłości i współczesnej sytuacji Europy Środkowo-Wschodniej. Owocem tej współpracy są konferencje naukowe i publikacje, które zrodziły się w toku bliskiej współpracy naukowej i organizacyjnej. Istotnym wymiarem tej współpracy jest korzystanie z kontaktów i doświadczeń Towarzystwa jako członka i koordynatora pracy Międzynarodowej Federacji Instytutów Europy Środkowo-Wschodniej, zrzeszającej ośrodki badawcze z siedmiu krajów naszego regionu (Białorusi, Czech, Litwy, Polski, Słowacji, Ukrainy, Węgier).

VI. Siedziba Instytutu

Począwszy od grudnia 2003 r. siedziba Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej znajduje się w wyremontowanym w okresie 2002-2003 dawnym dworcu położonym w Lublinie, przy ul. Niecałej 5, o łącznej powierzchni 514 m². Towarzystwo Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej, które jest właścicielem budynku, zgodnie z umową z dnia 1 grudnia 2012 r. użycza pomieszczeń w zamian za jego utrzymanie (głównie opłaty za prąd, wodę, wywóz śmieci). Instytut dysponuje w nowej siedzibie salą konferencyjną, salą przeznaczoną na gabinet dyrektora, ośmioma pokojami dla pracowników Działu Naukowego, Wydawniczego i Administracyjnego, prowizorycznym magazynem książek, szatnią i pomieszczeniami obsługi. Dzięki temu Instytut osiągnął bardzo zadawalający standard lokalowy, pozwalający na realizację zamierzeń naukowych. Bezpośrednio po rozpoczęciu działalności w nowej siedzibie Instytut wyposażył wymienione pomieszczenia, tworząc także podręczną bibliotekę w pomieszczeniach pracowni naukowej. Zasadnicza część wydatków, głównie w postaci wyposażenia siedziby (m.in. meble biurowe, meble w Sali Konferencyjnej), poniesiona została przez Instytut. Wydatki finansowe związane z bieżącą działalnością Instytutu starano się ograniczyć w 2014 r. do niezbędnego minimum. Wydatki zostały poniesione przede wszystkim na przygotowanie stanowisk pracy dla przyjętych pracowników naukowych oraz na koszty związane z ochroną użytkowanego przez IeŚW lokalu przy ul. Niecałej 5.

VII. Działalność finansowa Instytutu

Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, zgodnie z ustawą z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych, jest finansowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wzszego. Od kilku lat budżet Instytutu był corocznie zmniejszany, co w efekcie doprowadziło w ostatnich kilku latach do bardzo dużego kryzysu finansowego

jednostki, w efekcie czego konieczne było zmniejszenie i tak bardzo niskich wynagrodzeń pracowników, w celu zachowania płynności finansowej jednostki.

Jednocześnie kontynuowano popierane przez ministra nadzorującego działania zmierzające do restrukturyzacji jednostki. Przedłożony w MNiSW wniosek restrukturyzacyjny Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej na rok 2013 został zaakceptowany. Instytut otrzymał na finansowanie działań związanych z restrukturyzacją kwotę 342 032,00 zł (słownie: trzysta czterdzieści dwa tysiące trzydzieści dwa złote 0/100).

W 2014 r. podjęto kolejne działania mające na celu wzmocnienie pozycji Instytutu i stabilizację jego finansów. Kierownictwo jednostki przygotowało plan dalszej restrukturyzacji Instytutu na lata 2014-2015. Przygotowane zostały wnioski restrukturyzacyjne na dwa lata, które uzyskały akceptację i poparcie Ministra Spraw Zagranicznych i zostały złożone w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego 17 czerwca 2014 r. Oba wnioski zostały pozytywnie rozpatrzone przez MNiSW i zakwalifikowane do realizacji.

Przedsięwzięcie jest częścią przyjętej w 2012 r. strategii Instytutu, mającej na celu zwiększenie potencjału naukowo-badawczego jednostki. Zasadniczym celem działań przewidzianych na te lata jest zwiększenie kadry naukowej Instytutu, co przekładać się będzie na zwiększenie liczby N, będącej podstawowym miernikiem siły naukowej jednostek naukowo-badawczych w Polsce.

Działania restrukturyzacyjne zaplanowano w dwóch przedziałach czasowych:

- Etap 1: od połowy do końca roku 2014;
- Etap 2: cały rok 2015.

W obydwu tych stadiach zasadniczym celem działań restrukturyzacyjnych jest kontynuacja wzmocnienia pracowni naukowej, poprzez:

- 1) zatrudnienie pracowników naukowych w pełnym wymiarze czasu pracy,
- 2) zatrudnienie samodzielnych pracowników naukowych,
- 3) zatrudnienie pracowników naukowych na stanowiskach „asystenta” i „adiunkta”, spełniających kryteria „B + R”.

W celu umożliwienia prowadzenia prac naukowych we wniosku restrukturyzacyjnym zabezpieczono środki finansowe niezbędne dla przygotowania stanowisk pracy dla nowo zatrudnionych i obecnych pracowników IEŚW (laptopy, drukarki, biurka, krzesła).

Proces restrukturyzacji rozpoczął się 17 lipca 2014 r. i przebiegał według przyjętego harmonogramu.

- 1) Przygotowanie stanowisk pracy dla pracowników naukowych IEŚW (17 lipca – 1 sierpnia 2014):

Na tym etapie przygotowano nowe stanowiska pracy dla pracowników naukowych. Zakupiono sprzęt mobilny komputerowy dla pracowników naukowych, pamięci zewnętrzne, stacje dokowania, drukarki itp. – wszystkie urządzenia umożliwiające prowadzenie działalności naukowej, kwerend, analiz, przygotowywania tekstów naukowych. Na przygotowanie stanowisk pracy oraz wyposażenie istniejących przeznaczono ze środków restrukturyzacyjnych kwotę 20 000,00 zł (słownie: dwadzieścia tysięcy złotych 0/100).

- 2) Zatrudnienie nowych pracowników naukowych Instytutu

Zatrudnienie samodzielnych pracowników naukowych w pełnym wymiarze czasu pracy wzmocniło zasadniczo pion naukowy Instytutu oraz pozwoliło na efektywne powiązanie działalności naukowej z praktyką polityczną i gospodarką (poprzez przygotowywanie ekspertyz i opinii dotyczących bieżących wydarzeń politycznych i ich prognozowania, tworzenie ekspertyz dla polskiego i unijnego biznesu ukierunkowanego na wschodnich sąsiadów Rzeczypospolitej: wydawanie literatury informacyjnej, organizowanie konferencji, seminariów i spotkań dla przedsiębiorców zainteresowanych inwestowaniem i prowadzeniem działalności ze wschodnimi sąsiadami Polski).

Znacznie wzmocniło także możliwości Instytutu w pozyskiwaniu grantów badawczych i realizacji programów badawczo-naukowych, zarówno ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, jak i Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Restrukturyzacja w roku 2014 zakładała zatrudnienie pięciu pracowników naukowych na następujących stanowiskach:

- 2 etaty adiunktów (przed 35 rokiem życia);
- 3 etaty asystentów (przed 35 rokiem życia).

W roku 2015 panuje się zaś zatrudnienie dodatkowych pięciu pracowników na stanowiskach:

- 1 etat profesorski
- 2 etaty adiunktów (przed 35 rokiem życia)
- 2 etaty asystentów (przed 35 rokiem życia)

18 lipca 2014 r. ogłoszono konkurs na stanowiska w dziale naukowym IEŚW: trzech pracowników na stanowisko adiunkta oraz dwóch na stanowisko asystenta. W wyniku przeprowadzonego konkursu zatrudnieni zostali:

- 1) dr Anna Visvizi
- 2) dr Hanna Bazhenova
- 3) dr Agata Stolarz
- 4) mgr Paweł Jarosz
- 5) mgr Alina Sobol.

Dodatkowo mgr Paweł Jarosz wykonuje prace biurowe w sekretariacie Instytutu.

Rozebudowanie i wzmocnienie osobowe pracowni naukowej było podstawowym celem działań restrukturyzacyjnych, ponieważ znacznie wzmocniony został potencjał badawczy Instytutu w zakresie nauk społecznych i politycznych. Wzmocniony potencjał naukowy pozwoli w najbliższym czasie na publikowanie badań w renomowanych czasopismach krajowych i zagranicznych oraz na publikowanie efektów badań w językach kongresowych. Zatrudnienie nowych osób w pracowni naukowej znacznie poprawiło zdolność Instytutu do nawiązywania i prowadzenia międzynarodowej współpracy naukowej oraz tworzenia zinstytucjonalizowanych powiązań z ważnymi ośrodkami badawczymi i uniwersyteckimi w Europie i na świecie. Zakładano przede wszystkim zacieśnienie współpracy z partnerami wschodnimi (Lwów, Wilno, Kijów, Mińsk), jednak zatrudnienie p. dr Anny Visvizi pozwoliło na rozszerzenie i współpracę z ośrodkami badawczymi i naukowymi w Europie południowej i zachodniej (Grecja, Dania, Norwegia, Finlandia) oraz świata (USA – Uniwersytet Stony Brook, New York). Takie działania i współpraca w zasadniczy sposób podniosły także możliwości Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej w pozyskiwaniu grantów badawczych i naukowych (międzynarodowa współpraca naukowa instytucjonalna).

Zgodnie z harmonogramem działań restrukturyzacyjnych IEŚW w okresie od 1 sierpnia do 31 grudnia 2014 r. pracownicy Instytutu przeprowadzili szereg kwerend archiwalnych, naukowych i bibliotecznych w Polsce i za granicą. Ponadto zakupiono publikacje i czasopisma naukowe oraz zakupiono dostęp do kilku kolekcji baz danych JSTOR i PROJECT MUSE. Wszelkie działania restrukturyzacyjne zostały zrealizowane zgodnie z przyjętym kosztorysem i harmonogramem.

3) Możliwości prowadzenia kwerend naukowych i archiwalnych, dostęp do baz danych

Dla rozwoju działalności naukowej Instytutu w każdym z przewidywanych etapów niezbędne jest również kontynuowanie umożliwiania prowadzenia kwerend naukowych i archiwalnych (szczególnie zagranicznych), jak też dostęp do baz danych oraz najnowszych książek.

Instytut w swej istocie ma sens tylko jako palcówka ponadregionalna, prowadząca badania o charakterze międzynarodowym. Bez kwerend zagranicznych badania prowadzone przez Instytut nie będą prezentowały dostatecznego waloru naukowego. Kwerendy międzynarodowe zwiększać będą przede wszystkim możliwość poszerzenia bazy źródłowej do publikacji, a także umożliwiać zwiększenie kontaktów z zagranicznymi instytutami naukowymi, które zwiększać mogą szanse na zdobycie stypendiów oferowanych przez te instytucje dla młodych naukowców zatrudnionych w Instytucie (przykład stanowi stypendium dr Hanny Bazhenovej uzyskane w 2013 r.). Ponadto kontakty takie mogą również zaowocować sprowadzeniem naukowców z innych krajów i zwiększeniem liczby badań prowadzonych wspólnie z nimi, co zwiększa udział polskich ośrodków naukowych w badaniach międzynarodowych.

Ogromnie ważnym elementem wzmocnienia pozycji i możliwości prowadzenia badań naukowych było zakupienie dostępu do międzynarodowych baz danych. Bazy takie umożliwiają międzynarodowe dzielenie się zasobami (Instytut udostępnia własne zasoby i jednocześnie pobiera zasoby z innych ośrodków naukowych). Instytut posiada dostęp do bazy JSTOR oraz PROJECT MUSE sfinansowany ze środków z dotacji na restrukturyzację 2013 r. W działaniach restrukturyzacyjnych przewidzianych na lata 2014 i 2015 również zabezpieczono odpowiednie środki niezbędne do sfinansowania kosztów przedłużenia dostępu do tych baz, co będzie zdecydowanie tańszym rozwiązaniem niż zakup nowej bazy. Ponadto, mając na uwadze potrzebę

oszczędności, Instytut zakupił dostęp wyłącznie do baz tych kolekcji, których nie ma w akademickim obiegu w Lublinie.

Na te działania związane z prowadzeniem badań naukowych, wyjazdów studyjnych, kwerend itp. w 2014 r. zabezpieczono kwotę 60 000,00 zł (słownie: sześćdziesięciu tysięcy złotych 0/100) ze środków pochodzących z restrukturyzacji.

Przeprowadzone zmiany przyniosły Instytutowi wymierny efekt. Owocna współpraca obu pionów Instytutu (naukowego i administracyjnego) zaowocowała pozyskaniem grantów finansowych (z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Narodowego Centrum Nauki w Krakowie).

Jednym z elementów nowej polityki pozyskiwania środków finansowych na prowadzenie badań naukowych i badawczych przez IEŚW było finansowanie badań przez Narodowe Centrum Nauki w Krakowie. Instytut w marcu 2012 r. wystąpił z propozycją realizacji grantu badawczego „Polska-Rosja: czy fatalizm wrogości? O nowe ujęcie historii”, który (zgodnie z dwustronną umową zawartą z Instytutem Historii Powszechnej Rosyjskiej Akademii Nauk) jest realizowany. Złożona przez IEŚW oferta została zaakceptowana, w efekcie czego Instytut otrzymał środki na prowadzenie działań związanych z realizacją projektu w wysokości 1 510 000,00 zł (słownie: jeden milion pięćset dziesięć tysięcy złotych 0/100 groszy). Projekt jest realizowany do 10 stycznia 2016 r.

Wraz z rozbudową pracowni naukowej wzrósł potencjał Instytutu na polu pozyskiwania grantów naukowych i badawczych, jak również przygotowywania analiz. W 2014 r. Instytut realizował trzy programy finansowane ze środków:

- NCN – „Polska-Rosja: czy fatalizm wrogości? O nowe ujęcie historii” – wydano łącznie 405 275,22 zł;
- MNiSW (Narodowy Program Rozwoju Humanistyki) – „Kościoły wschodnie w państwie polsko-litewskim w procesie przemian i adaptacji: metropolia kijowska w latach 1458-1795” – wydano łącznie 53 200,00 zł;
- Visegrad Fund – „CECIL'S 4. Fourth Central European Conference in Linguistics for Postgraduate Students” – wydano łącznie 5657,31 euro;
- MSZ – ekspertyza na temat: „Perspektywy dalszego rozwoju współpracy w ramach Grupy Wyszehradzkiej” – na kwotę 10 000,00 zł.

W 2014 r. Instytut Europy Środkowo-Wschodniej wystąpił o finansowanie realizacji projektów naukowych w kolejnych latach:

1. „Transformacja, integracja, kryzys (w) Unii Europejskiej: wpływ ‘spoistości ideowej’ państw Grupy Wyszehradzkiej na ich rolę w procesie integracji europejskiej” – do Narodowego Centrum Nauki. Wniosek złożony na kwotę 1 043 600,00 (słownie: jeden milion czterdzieści trzy tysiące sześćset złotych 0/100);
2. „Europa bez granic w świecie języka. Analiza formalna i kontrastywna gramatyki języka wilamowickiego z zakresu fonetyki, fonologii, morfologii, semantyki i składni na tle języków europejskich z uwzględnieniem kontaktu językowego” – do Narodowego Centrum Nauki. Wniosek złożony na kwotę 1 258 800,00 zł (słownie: jeden milion dwieście pięćdziesiąt osiem tysięcy osiemset złotych 0/100).

Załączniki:

- *Uchwała Rady Naukowej o przeniesieniu zysku,*
- *Bilans za rok 2014,*
- *Rachunek zysków i strat,*
- *informacja dodatkowa*

Opracował:

Mgr Andrzej Deryło

Lublin, 31 marca 2015 r.